

Naša delegacija se je vrnila

Nocoj ponoči se je vrnila v domovino naša delegacija na mirovni konferenci v Parizu. Borbeni nastopi množic ob njenem odhodu v Pariz, prežeti z vso elementarno silo ljudskega stremjenja po znači pravice malih narodov, zaobljube ljudstva delegaciji in delegacije ljudstvom, da bo vztrajala v borbi, zlasti pa junaški boj naše delegacije na sami mirovni konferenci — vse to predstavlja novo pomembno stran v zgodovini naših narodov, zlasti v zgodovini slovenskega naroda! S ponosom in samozavestjo, okrepljeni v svojem patriotizmu zro naši narodi na bogato bilanco dela delegacije.

Pokazala je vsemu svetu, kako se je treba boriti za pravice malih narodov tudi za zeleno mizo, kjer doslej v zgodovini mali narodi niso imeli besede. Slovenski narod, njegov boj in njegove pravične zahteve niso bile v preteklosti znane svetu, bil je pač eden mnogih malih narodov, trajnih sužnjev imperializma, tujca. Danes so težnje in pravična stremjenja slovenskega naroda znane vsemu svetu: demokratičnim silam v svetu, ki jih podpirajo in imperialističnim klikam v svetu, ki jih skušajo brutalno gaziti. Naša delegacija je z velikim ognjem in z vso silo argumentov tolmačila naše zahteve.

Nadalje je pokazala naša delegacija, kako se je treba boriti za demokratični, trden mir, za mirno sporazumevanje med narodi, za novo metodo reševanja mednarodnih problemov, ki naj bi omogočila maksimum medsebojnega razumevanja in soglasja med zavezniki-mi državami. Na konferenci je prevladala druga metoda vsiljevanja tuje volje suverenim državam, metoda diktata. To je tudi privedlo do negativnih strani konference. Toda boj za mir potom sporazumevanja, proti sistemu preglasovanja, boj, ki ga je poleg sovjetske delegacije in delegacij drugih demokratičnih držav vodila naša delegacija in dala zglednih primerov takega dela (predlogi za razmejitev z Italijo), ta boj, ta načela imajo vso bodočnost, ker ima vso bodočnost velika ideja demokratičnega trdnega miru, suverenosti in bratstva narodov.

Visoko se je na mirovni konferenci dvignil lik dolgoletnega borca in uresničevalca naših nacionalnih stremljenj — lik tovariša Kardelja, šefa jugoslovanske delegacije. V njegovih govorih je prišla do izraza vsa moralna politična sila naše argumentacije, vsa bridka resnica o argumentih angleške, ameriške in nekaterih drugih delegacij, vsa modrost in globina državnika, ki vedno zna naše tisočkrat upravičene težnje uskladi, usmeriti v splošni tok plemenitih stremljenj človeštva po miru, po sporazumevanju med narodi, po napredku.

Naša delegacija je visoko dvignila ugled naše dežele. Prišla je do izraza velika moralno politična moč male države, ki tudi na mednarodnem poprišču razbija sile reakcije, agresije, narodne izdaje in nasilja med narodi. Vse to je poleg delovnega poleta in borbenih tradicij naših narodov tudi vir novega patriotizma, ponosa in ljubezni do naše domovine, do njenih voditeljev, prezira do vseh tistih podlih duš, ki bi hinaško hotele »nečje uspehe in ki nečje videti, v kako težki borbi z imperializmom si pravica malega naroda utira pot v svet.

Mirovna konferenca ni prinesla uresničenja naših težnj. Naša delegacija je zato izjavila, da ne podpisuje take mirovne pogodbe z Italijo in ni prisostvovala zaključni plenarni seji mirovne konference, na kateri so sprejemali zapisnik o glasovanjih na zadnjih plenarnih sejah. Naša delegacija je s tem jasno izrazila voljo naših narodov, ki ne bodo nikoli pristali na gaženje naših osnovnih, življenjskih težnj. Maršal Tito je v razgovoru z ameriškim novinarjem dejal k temu vprašanju:

»Razume se, da mi pričakujemo, da bo še govora o teh odločitvah, ki so padle na pariški konferenci, da bodo uzeli v obzir naši upravičeni argumenti in interesi naše dežele ter da bodo izbrisane izoesne modifikacije v korist naših upravičenih zahtev. Mislim pri tem na konferenco predstavnikov štirih velikih zaveznikov.«

Ob povratku naše delegacije je naše ljudstvo prežeto ne samo s čustvi ponosa in hvaležnosti do njenega dela, temveč tudi z borbeno voljo — vztrajati, nadaljevati z borbo! Naš boj z mirovno konferenco ni končan in ne bo končan, dokler ne bodo naše osnovne življenjske težnje izpolnjene. ib.

Jugoslovanska delegacija se ni udeležila zaključne seje mirovne konference

Šef jugoslovanske delegacije E. Kardelj poslal predsedniku mirovne konference pismo o vzrokih, zaradi katerih se jugoslovanska delegacija ni udeležila zaključne seje

Pariz, 18. okt. (Tanjug) Pariška mirovna konferenca je končala svoje delo na popoldanski seji 15. t. m.

Na dnevnem redu je bila odobritev zapisnika o izidih glasovanja na zadnjih plenarnih sejah o vseh petih mirovni-

goslovanski delegaciji, da prisostvuje zaključni seji.

Šef kitajske delegacije, ki je včeraj predsedoval konferenci, je v začetku seje obvestil konferenco o tem pismu, prebral pa ni besedila, čeprav je bil dolžan to

pododbah. Ti sklepi mirovne konference bodo poslani kot priporočila konferenci Sveta ministrov za zunanje zadeve, ko bo pričel sestavljati končna besedila mirovni-
pododbah. Ti sklepi mirovne konference bodo poslani kot priporočila konferenci Sveta ministrov za zunanje zadeve, ko bo pričel sestavljati končna besedila mirovni-

Jugoslovanska delegacija ni prisostvovala včerajšnji plenarni seji, ker je mnenja, da je način mehničnega preglasovanja formalno in vsebinsko napačen in nepravilen, posebno, ker gre za odločitve, ki zadevajo neposredno življenjske interese zaveznikov dežel.

Šef jugoslovanske delegacije Edvard Kardelj je obvestil konferenco s pismom, ki ga je poslal predsedniku konference, o razlogih, ki so onemogočili ju-

storiti. Izjavil je, da bo besedilo pisma naknadno razmnoženo in dostavljeno članom konference.

To, da ni bilo prebrano polno besedilo pisma na včerajšnji plenarni seji, v katerem pojasnjuje delegacija zaveznike dežele razloge, zaradi katerih ni mogla prisostvovati zaključni seji konference, ki je reševala vprašanja o mirovni-
pododbah z bivšimi sovražnimi deželami, in sicer delegacija države, ki je prispevala za zmago nad temi deželami sorazmerno največ, je novo dejanje brezobzirnega postopka glede na stališče ene izmed zaveznikov dežel.

Pismo šefa jugoslovanske delegacije Edvarda Kardelja se glasi:

Jugoslavija je pripravljena sodelovati še nadalje z zavezniki, da bi se dosegel sporazum in da bi mogli vsi zavezniki, ki so se skupno borili proti fašistični Italiji, tudi skupno podpisati mirovno pogodbo z njo

Gospod predsednik!

Čast mi je v imenu jugoslovanske delegacije zaprositi vas, da izvolite prebrati na zaključni seji pariške mirovne konference naslednjo izjavo:

Delegacija FLRJ, ki se zaveda svoje odgovornosti pred narodi, katerih interese je morala zastopati na pariški konferenci, in ki se zaveda tudi odgovornosti pred vsemi narodi, ki si želijo pravičnega in trajnega miru, se je zavzemala od začetka pariške konference za to, da bi sprejeli tako metodo dela, ki bi omogočila medsebojno razumevanje in soglasnost med deželami, ki so se borile v vojni rami ob rami. To smo storili, ker smo menili, da je to edini način, da bi se dosegel mir, ki bi ga lahko smatrali vsi narodi in tudi narodi Jugoslavije za pravičnega.

Toda naše pričakovanje se na žalost ni uresničilo. Sprejeta je bila metoda sprejemanja sklepov s pomočjo glasovanja, to pa je metoda, ki je formalno nepravilna, kadar gre za življenjska vprašanja nekega naroda in za usodo miru med narodi, ker omogoča vsiljevanje volje neke skupine držav drugim suverenim in enakopravnim deželam, nepravilna pa je tudi po vsebini, ker povzroča, da se vprašanja ne rešujejo po objektivnih merilih, ampak s stališča posebnih interesov skupin držav, ki predstavljajo na konferenci večino.

Kljub vsemu temu jugoslovanska delegacija ni nehala aktivno sodelovati na konferenci, pri čemer je storila vse, da bi prišlo do sporazuma v vprašanih, ki so izredne življenjske važnosti za narode Jugoslavije. Na tej poti se jugoslovanska delegacija ni strahla velikega popuščanja, ki pomeni težko žrtvo na škodo neovrženih pravic naših narodov. To je storila v pričakovanju, da bodo ocenili to njeno pozitivno sodelovanje pri graditvi miru pravilno in da bo naletela na primerno razumevanje pri ostalih delegacijah. Toda prizadevanje naše delegacije, ki so ga podprle nekatere delegacije v komisijah in podkomisijah in tudi na zadnjih sejah plenarne konference, na katerih je dobila metoda preglasovanja v polni meri značaj prave brezobzirnosti in se končno spremenila v metodo, po kateri ni mogoče priti do pravične rešitve, ni naletelo na potrebno razumevanje in odgovor nekaterih delegacij. Rezultati konference glede vrste vprašanj osnovne važnosti za Jugoslavijo v načrtu mirovne pogodbe z Italijo so taki, da onemogočajo jugoslovanski vladi podpis te pogodbe, če ne bodo spremenjene glavne določbe, ki zadevajo življenjske interese Jugoslavije.

Delegacija FLRJ meni, da je ravnala konferenca pri reševanju vprašanj, ki zadevajo najbolj neposredno interese narodov Jugoslavije, formalno nepravilno in nepravilno, in smatra iz teh raz-

POZDRAV NAŠI DELEGACIJI, KI JE BRANILA ČAST IN PRAVICE NAŠIH NARODOV!

Povratak delegacije FLRJ iz Pariza

Ljubljana, 18. oktobra.

TANJUG je obveščen, da je delegacija FLRJ na Mirovni konferenci s šefom delegacije podpredsednikom Zvezne vlade tov. Edvardom Kardeljem na četu, odpotovala iz Pariza in bo prispela v petek 18. t. m. ponoči na Jesenice.

Ljubljana bo sprejela velikega borca za pravice narodov Jugoslavije, šefa delegacije tov. Edvarda Kardelja v soboto 19. t. m. ob 9. uri dopoldne na Kongresnem trgu, kjer bo imel tov. Edvard Kardelj govor.

Predsednik poljskega Narodnega sveta g. Boleslav Bierut in maršal Rola Zymierski sta obiskala maršala Tita

Beograd, 18. okt. (Tanjug) Danes ob 17. uri je predsednik poljskega Narodnega sveta g. Boleslav Bierut v spremstvu maršala Poljske Mihala Role Zymierskega obiskal predsednika vlade FLRJ, ministra za narodno obrambo maršala Josipa Broza-Tita. Visoka gosta sta spremljala veleposlanik poljske republike v Beogradu g. Jan Karol Vende in veleposlanik FLRJ v Varšavi Božo Ljumović.

Obisku sta prisostvovala pomočnik zunanjega ministra dr. Vladimir Velebit in generalmajor Ljubodrag Djurić.

Predsednik poljskega Narodnega sveta g. Bierut je obiskal predsednika Prezidija Ljudske skupščine dr. Ribarja

Beograd, 18. okt. (Tanjug) Danes ob 17.30 uri je predsednik poljskega Narodnega sveta g. Boleslav Bierut v spremstvu maršala Poljske Mihala Role Zymierskega obiskal predsednika Prezidija Ljudske skupščine FLRJ dr. Ivana Ribarja. Predsednika g. Bieruta sta spremljala poljski veleposlanik v Beogradu g. Jan Karol Vende in jugoslovanski veleposlanik v Varšavi Božo Ljumović.

Od Prezidija Ljudske skupščine FLRJ sta bila prisotna podpredsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ Marko Vujačić in Bane Andrejev.

Bolgarski zunanji minister se zahvaljuje za pomoč jugoslovanske delegacije na mirovni konferenci

Beograd, 18. oktobra (Tanjug). Včeraj popoldne je poteval na povratku z mirovne konference iz Pariza skozi Beograd bolgarski minister za zunanje zadeve Georgij Kulisev.

Na postaji so pričakovali ministra Kuliseva predstavniki ministrstva za zunanje zadeve FLRJ in bolgarskega poslanstva.

Bolgarski minister za zunanje zadeve Kulisev je dal kratko izjavo za jugoslovanski tisk, v kateri je rekel:

»Posebno bi rad podčrtal našo veliko zahvalo predstavnikom FLRJ, ki so dosledno branili našo stvar na mirovni konferenci.«

Prof. Emile Sicard pri maršalu Titu

Beograd, 18. oktobra (Tanjug). Predsednik vlade FLRJ maršal Josip Broz-Tito je sprejel v sredo popoldne profesorja slovenske sociologije pariškega vseučilišča g. Emila Sicarda.

Švedski delegatki organizacije »Rešite otroke« pri maršalu Titu

Beograd, 18. oktobra (Tanjug). Predsednik vlade FLRJ maršal Josip Broz-Tito je sprejel v sredo popoldne švedski delegatki organizacije »Rešite otroke« Sonjo Branting, odvetnico in članico

eksekutivnega fonda organizacije »Rešite otroke« in urednico ženskega social-demokratskega lista »Morgonbrif« May Jarke.

Sprejemu je prisostvovala generalna sekretarka Rdečega križa Jugoslavije Jaroslava Ribnikar.

Drugo redno zasedanje Ljudske skupščine FLRJ bo 15. novembra

Beograd, 18. oktobra (Tanjug). Predsedstvo Prezidija Ljudske skupščine FLRJ je izdalo 15. t. m. ukaz o sklicanju Ljudske skupščine FLRJ na drugo redno zasedanje, ki se bo pričelo 15. novembra.

stavniki dežele — gostiteljice predsedniško mesto.

Izjava Molotova

Šef sovjetske delegacije Molotov je izjavil:

Sovjetska delegacija se strinja z velikim zadovoljstvom z malo prej prebranimi resolucijami, ki izražajo Bidaultu in francoski vladi hvaležnost za izredno gostoljubje, ter priznanje generalnemu sekretarju in vsem sodelavcem te konference za veliko pomoč pri napornem delu ki smo ga tu izvršili. (Ploskanje.)

Poslušali smo izjavo, ki govori o pomenu dela te konference. Vsak izmed nas misli v tem trenutku na to. O rezultatih dela te konference pa ne razmišljajo samo tukaj, ampak tudi ljudje izven te palače, katerih je mnogo, mnogo več kakor nas, ki sedimo v tej dvorani. O tem razmišljajo, ker se spominjajo težkih let vojne, zločinov fašizma, težav in preizkušenj v boju v teh zadnjih letih, ko je po drugi svetovni vojni tako narasla želja narodov po vzpostavitvi zares trajnega in trdnega miru ter varnosti narodov.

Sovjetska delegacija zastopa deželo, ki je prispevala svoj delež k naši skupni zmagi. Vemo, da je naletel ta delež na največje priznanje pri vseh zaveznikih in združenih narodih.

Sedaj, ko delajo zavezniki za vzpostavitev miru in varnosti med narodi, meni Sovjetska zveza, ki jo tukaj zastopamo, da je njena dolžnost nadaljevati boj za cilje, za katere smo se borili v vojni. Prepričani smo, da ustreza ta boj, ki ga vodimo za demokratični mir, najvažnejšim interesom velikih in malih narodov ter poglavitnim interesom vseh miroljubnih narodov. (Ploskanje.)

LOČITEV TRŽIČA OD TRSTA BI UNIČILA NJEGOVO GOSPODARSTVO

V spomenici Svetu zunanjih ministrov zahteva SIAU za tržiški okraj, naj bi bil Tržič povezan s Trstom

Trst, 18. okt. (Tanjug) Predstavnik 17.000 članov Slovensko-italijanske anti-fašistične unije za tržiški okraj so poslali zasedanju plenuma zunanjih ministrov štirih velesil posebno spomenico, v kateri jih opominjajo naj na svojem novem zasedanju upoštevajo gospodarske vezi Tržiča z mestom Trstom in odločno voljo vsega tržiškega prebivalstva, ki noče biti odtrgano od Trsta. Spomenica pravi med drugim:

»Če je Tržič postal važno industrijsko in gospodarsko središče, je to posledica tesne povezave s Trstom. Gospodarsko in industrijsko je Tržič predmetje Trsta in ne more biti odtrgano od njega, ne da bi se povzročila njegova beda in uničila vse gospodarske in delovne sile. Tržič ne more živeti brez najtesnejših vezov s Trstom, na drugi strani pa bi bilo tržiško gospodarstvo zelo oškodovano, če bi ne imelo več zvez s Tržičem.«

Potem ko spomenica s številkami dokazuje, kako se je Tržič razvijal sporedno z razvojem Trsta, nadaljuje:

»Na stotine in stotine tržiških delavcev in uradnikov je zaposlenih v tržiških ladjedelnicah in drugih industrijah, furlanski kmetje ob levem bregu Soče pa izvažajo svoje vrtnarske in sadjarske pridelke v Trst.«

Da je tržiško gospodarstvo podružnica tržiškega gospodarstva, nam dokazuje dejstvo, da so vse industrije v Tržiču bile postavljene od tržiških industrij. Tako je bila leta 1907. postavljena ladjedelnica v Tržiču z imenom »Tržiška ladjedelnica« (Cantiere navale triestino), tako je leta 1905. nastala »Prva tržiška tovarna za stiskanje olja«, leta 1911. pa je nastala kemična industrija »Tovarne Adria S. A.« Zaradi potrebe razvoja ve-

likega tržiškega tržišča so bile v Tržiču zgrajene še druge tovarne, nove železnice in električne centrale, predilnice, kemične tovarne barv in razne druge manjše industrije, vse najtesneje povezane z gospodarstvom in trgovino mesta Trsta.

Če bi se sedaj Tržič odtrgal od Trsta, bi pomenilo to konec vsega industrijskega delovanja z vsemi posledicami, ki bi padle na vse prebivalstvo. Taka rešitev bi zadušila vsako trgovinsko in industrijsko delovanje. Začelo bi se trpljenje in beda vsega prebivalstva, ker bi mu odvzeli možnost dela in zaslužka. Ni mogoče, da bi se napravila taka krivica, ki bi odvzela prebivalstvu najosnovnejše pravice do življenja.

Prebivalstvo tržiškega okraja je s svojo junako borbo proti nacističnemu okupatorju mnogo prispevalo k skupni stvari Združenih narodov. Naš okraj s 43.000 prebivalci je dal 2538 borcev, ki so se borili po kraških dolinah. V tej slavni borbi je junako padlo 342 najboljših sinov, 180 je postrašeno, 522 ranjenih, 519 pa so jih deportirali v nacistična taborišča.

Naše ljudstvo se je junako borilo proti temu, da bi bilo zopet podrejeno italijanski vladi, ker mu je dovolj 25 let gospodarskega in političnega zatiranja. Pravica in demokracija zahtevata, naj se Tržič ne odtrga od Trsta, naj se ne razcepi ta gospodarska in jezikovna enota. Pravica zahteva odločitev, ki bo upoštevala vse, kar je navedenega v tej spomenici in ki bo združila in vezala Tržič z duševnim in gospodarskim središčem Trstom. Tržiško ljudstvo ne more sprejeti pariških sklepov in se bo vedno borilo proti njim za dokončno združitve s Trstom.

Plenum SIAU za Trst poziva vse prebivalstvo k združitvi v enotni fronti, ki naj zagotovi demokratične pravice tržiškega prebivalstva

Trst, 18. oktobra. Dopisnik Tanjuga poroča: Na zasedanju plenuma Mestnega odbora SIAU za Trst je predsednik profesor Ferlan v otvoritvenem govoru izrazil zahtevo tržiškega demokratičnega prebivalstva, da morajo Koper, Piran, Izola in Gorica s svojo okolico pripadati Jugoslaviji. Tržič, ki je nedeljiva gospodarska in industrijska enota s Trstom, mora ostati sestavni del svobodnega ozemlja. Poudaril je potrebo po združitvi vseh demokratov v borbi za demokracijo. Govoril je o poskusih Anglo-američanov, ki si skušajo s pomočjo svojih satelitov zagotoviti oblast na bodočem svobodnem ozemlju, da bi vsilili tukajšnjemu ljudstvu kolonialni statut.

Na podlagi predsednikovega govora je bil sprejet od vseh delegatov poziv k enotnosti. V tem pozivu Mestni plenum SIAU-a za Trst ugotavlja, da obstaja zaradi statuta, ki ga nameravajo vsiliti Trstu, velika nevarnost za neodvisnost Trsta in njegov gospodarski procvit. Zaradi tega je nastopil trenutek, ko mora vsak iskren demokrat prelomiti sleherno vez z reakcionarnimi sovinsti. Pozivajo vse iskrene demokratične sile na tem ozemlju, da se združijo v Enotno fronto demokratične akcije, ki naj temelji na naslednjih programskih točkah:

1. resnično demokratični statut, ki naj zagotovi popolno suverenost krajevnega prebivalstva;
2. odstranitev vseh vojaških okupacijskih sil s tega teritorija v roku 30 dni po podpisu mirovne pogodbe;
3. dosledna demokratična ustava, ki naj zagotovi vso oblast domačemu prebivalstvu na polju zakonodaje, izvršne in sodne dejavnosti preko zakonodajnih sodnih in izvršnih organov, izvoljenih na osnovi demokratičnih načel;
4. uprava, sodstvo, policija in vse ostale javne ustanove morajo biti demokratični organi, sestavljeni iz domačih elementov, ki se niso kompromitirali s fašizmom ali z nacističnim okupatorjem;
5. borba proti vsakemu vmešavanju imperialističnih sil in proti vsaki obliki kolaboracionizma;
6. poglobitev bratstva med Italijani in Slovani, ki temelji na popolni enakopravnosti narodnostnih pravic in ki jo

Italijanski imperialisti hočejo z vsemi sredstvi iztrebiti Slovence v Slovenski Benečiji

Trst, 16. oktobra. Dopisnik Tanjuga poroča:

Zaradi sklepov, ki jih je proti volji zainteresiranih držav sprejela glava Julijske krajine Pariška konferenca, se je položaj v Slovenski Benečiji še posebej. Italijanski imperialisti vsak dan huje zatirajo Slovence, ki bi morali po pariških sklepih pripadati Italiji. Ne dobijo ne dela, ne zaslužka. Vedno znova odhajajo nove skupine iskat dela v tujino.

Skupina 30 Benečanov, ki se je ho-

Izjava generala Eisenhowerja

Trst, 18. oktobra. Dopisnik Tanjuga poroča: Načelnik Glavnega stana ameriške vojske general Dwight D. Eisenhower je večerj pregledal ameriške čete in vojaške položaje vzdolž Morganove črte v coni A Julijske krajine. Med ostalimi položaji je general Eisenhower pregledal položaje v Kobaridu, postojanke vzdolž Morganove črte severno od Kanala, v Krunju, Butrju in končno vojaško bol-

tela izseliti v Francijo in ki so jo v Piemontskih gorah zavrnili, se je te dni prebila v Julijsko krajino na Bovško. Pripovedovali so, kako italijanski imperialisti narodnostno in kulturno zatirajo Slovence na ozemlju Slovenske Benečije. Napadi ozopovskih tolp na bivše pripadnike narodno osvobodilnega gibanja so vedno pogostejši. To povzroča vsak dan večje nezadovoljstvo in odpor med prebivalstvom, ki hoče biti priključeno k novi Jugoslaviji.

Potrebnost je, da ameriška vojska ostane v Evropi, ker je naša naloga, da uredimo kaos, ki je nastal po koncu vojne.

Protij večeru je general Eisenhower odpotoval z videmskega letališča.

„Ne priznamo in ne bomo priznali krivičnih meja“

Vse naše ljudstvo je budno spremljalo potek mirovne konference v Parizu. Zdej, ko je naša delegacija na polju domovino, se zbira naše ljudstvo na sestankih, s katerih pošiljajo tov. Kardelju in celi naši delegaciji pozdrave in zahvalne resolucije, v katerih izjavljajo, da ljudstvo podpira delo naših odločnih borcev na mirovni konferenci in da bo nadaljevalo borbo za dosego naših nacionalnih pravic.

Članstvo sindikalne podružnice livarne in tovarne strojev A. Dolenc, Kodeljevo, je poslalo tov. Edvardu Kardelju resolucijo, v kateri pravi med drugim:

»V trenutku, ko se vračate na čelu svoje delegacije z mirovne konference, sprejmite naše tople pozdrave in pri srčno zahvalo za vaše odločno in junsko zastopanje naših pravičnih zahtev. Z vašim povratkom z mirovne konference borba za naše pravice še ni končana. Mi vas bomo s svojim delom za obnovu in dvig blagostanja naše domovine še vztrajneje podpirali, da bodo naši tuji in domači nasprotniki videli, da nas tesno povezane nobena sila na svetu ne more uničiti.«

Izjava posebne UNRRA-ine komisije za Jugoslavijo

Beograd, 18. okt. (Tanjug) Posebna komisija UNRRA-e v Jugoslaviji je dala našemu tisku izjavo, v kateri je med drugim rečeno:

Posebna komisija UNRRA-e, sestavljena iz polkovnika A. G. Katschina (ZDA) in G. Birteta (Francija), ki jo je ustanovil 3. oktobra 1946 Fiorello La Guardia, generalni direktor uprave za pomoč in obnovo porušenih dežel, je končala s pregledovanjem dela UNRRA-e v Jugoslaviji in se vrača sedaj v ZDA, kjer bo podala poročilo direktorju UNRRA-e g. La Guardiu.

Med svojim bivanjem v Jugoslaviji je komisija videla, da je bil sporazum med jugoslovansko vlado in UNRRA-o izveden v glavnem na zadovoljiv način. Komisija se je prepričala, da je bilo delo jugoslovanske vlade pri razdeljevanju posilk pravilno. Kolikor pa so se pri izvajanju programa pojavljali manjše pomanjkljivosti, je komisija prepričana, da je to posledica administrativnih težav, ki so neizbežne v področjih, ki so trpela pod sovražno okupacijo in kjer je besnela vojna.

Posebna komisija je proučila tudi ocitke, da so bile uporabljene velike količine dobav in transportnih sredstev za jugoslovansko vojsko, kakor tudi ocitke glede slabe uporabe traktorjev in drugih poljedelskih strojev ter pripombe zaradi prodaje dobavljene hrane na svobodnem tržišču.

Komisija ni mogla najti nobenega dokaza o dajanju velikih količin UNRRA-inega blaga Jugoslovanski armadi. V zvezi s tem je komisija upoštevala dejstvo, da so dobavile ZDA na temelju za-

Nadaljevanje razprave proti nemškim vojnim zločincem v Beogradu

Beograd, 18. oktobra. (Tanjug) Tretji dan razprave so bili zaslišani funkcionarji taborišča Erlantend Oary. Max Reinke je ubijal ter sadistično pretepal ujetnike. Brani se, da jih je s tem obvaroval pred strožjimi ukrepi. Walter Müller, sanitetni podčastnik, je ambulantno spremljal v pravo mučilnico. Odklanjal je sprejem težkih bolnikov, odtrgal bolnikom zdravlila itd. Kot upravna oseba se popolnoma nedolžnega prikazuje Avgust Rimmer, čeprav je bilo postreljenih med njegovim službovanjem v taborišču 180 ujetnikov. Na delovnem prostoru je veljal za največjega mučitelja Emil Kalinovski, ki je zaradi tega dobil podoficirski čin. Karl Mateus, SS Sturmführer, eden največjih krvolokov, je sodeloval pri ustrelitvi 20 ujetnikov, ubil Brvoslava Djordjevića iz Arandjelovca in Ivana Patrovića, mnogo ujetnikov pa pretepal, da so zaradi tega umrli. Mateus priznava navedene zločine, izgovarja pa se: »Izpolnjeval sem ukaze.« Ko mu je predsednik rekel, da ne bi smel ubijati težko bolnih ljudi, je Mateus odgovoril: »Ubijal sem jih, da bi jim skrajšal muke.« Enake zločine ima na vesti nadaljnjih 9 obtožencev.

Cetrli dan razprave je pokazal isto sliko nacističnih zločinov. Henrik Schulter, poveljnik taborišča: Korgen, Fotus in Polarnega kroga, je kriv pretepanja in ubijanja ujetnikov. Dal je streljati s strazarskega stolpa v množico, odtegalo jetnikom hrano in pakete ter jim zvišal delo na 14 ur dnevno. Predsednik sodišča ga je opomnil, da je to proti zenevski konvenciji, a odtoženec odgovarja: »Nisem nikdar slišal o kakšni zenevski konvenciji o vojnih ujetnikih.«

Adolf Wensel je hladnokrvno priznal, da je s puškinih kopiti pretepal in z bajoneti prebadal ljudi. Rekel je: »To je dovoljeno proti ujetnikom.« Oberleitnant Emil Barskowsky je dajal povelja, naj vsak dan pobijejo dva ali več ujetnikov. Pred sodiščem se ne spominja ničesar in citično pravi: »V taborišču se je dobro živelo in ujetniki so imeli vse, kar jim je bilo potrebno.« Enakih zločinov sta obtožena Karl Fleckstein, bivši poveljnik taborišča, in Josip Zwinger. Pretepača sta ujetnike, kradla hrano in bolne ujetnike silila, da so dvigali težka bremena. Zadnji obtoženec Rasek Zeslaus ej bil oget gestapa in eden glavnih šefov vohunstva na Norveškem. Pred vojno je bil vohun

Delavci in nameščenci papirnice Večve so v svoji resoluciji zapisali:

»Budno smo zasledovali potek mirovne konference. Videli smo, da nekateri imperialistični mogotci nočejo priznati svobode našim narodom, ki so se tako odločno borili na strani zavezniškov proti fašizmu. Kakor nismo omahovali takrat, tudi danes ne bomo. Naš boj je danes delo, z delom bomo dokazali in odločno podprli izjavo tovariša Kardelja: »Ne priznamo in ne bomo priznali krivičnih meja!«

Sindiklat zdravstvenih in socialnih ustanov medicinske fakultete piše v svoji resoluciji:

»Ko smo čitali vaše obrambne govore na mirovni konferenci, smo čutili, da govori v njih ves slovenski narod, vsa Jugoslavija in vsi mali narodi sveta. Zaupanju sta se pridružila ponos in občudovanje vas, ki ste tako odločno in neustrašno branili resnico. Sedaj, ko prihajate, se vprašujemo, kako se vam naj zahvalimo? Ne izdelujemo strojev, ne kruha, ne blaga, temveč našim tvornicam vračamo vsak dan znatno število krepkih delovnih rok in naši vojski zdravih borcev. To bomo delali v bodoče tako kot doslej in s tem podprli borbo za naše pravice zahteve, ki ste jih vi tako odločno branili na pariški konferenci.«

Peško društvo Moravskih učiteljev v Mariboru

Maribor 18. oktobra. Včeraj je v dvorani FD Polet v Mariboru priredilo svoj koncert narodnih in umetnih pesmi »Peško društvo moravskih učiteljev«. Bil je lep koncert, na katerem so nam »Moravani« podali brušeno kulturo dolge glasbene tradicije Češke in Slovaške. Glasovi so čudovito zlit; vsak pevec obvlada svoj glas dovršeno, kakor glasbenik svoj instrument. Njihovi glasovi (v zboru posebno lepi v nizkih legah) so nam v narodnih in umetnih pesmih prikazali odsev sile in umetnih pesmih Smetane in Dvořaka, Foersterja, Novaka, Suka, Janočka kakor v narodnih pesmih, kjer se ljudstvo, zlasti še ljudstvo Moravske, veseli in toži, pa v šegavosti, kakor v tožbi izraza žilavo voljo do življenja. Gostje so dodali jugoslovansko partizansko pesem »O mitraljezu«. Pesmi kakor »Trije konjeniki« ali »Maryčka Magdonova« izražajo odenek istega trpljenja, ki so ga prestali naši narodi, prav tako kakor isto voljo do odpora in zmag.

Ta večer smo spet čutili, kako lahko sledimo tudi najtanjšim odtokom čustev bratskih narodov. Bratstvo naših narodov je zdaj zapečateno in potrjeno s krvjo osvobodilnega boja. To bratstvo pa ima svoje globoke korenine tudi v kulturni skupnosti in glasnem sorodnosti, ki vodi preko sorodnosti folkloru, ritmu in melodije preko vsega slovanskega ozemlja.

Zbor je plod in izraz visoke kulture učiteljsva bratskih narodov, saj je prepotoval mnogo sveta in izvedel 1.208 koncertov. Minilo je 10 let, odkar ga je osnoval prof. Ferdinand Vach, zdaj ga mojstrsko vodi prof. Jan Soupal.

SAHOVSKI TURNIR V PRAGI

Praga, 18. oktobra. Gligorić je prišel v partiji s Foltysom v boljšo pozicijo, vendar je pozneje slabo nadaljeval in bo po prekinitvi le še težko rešil remis. Najdori je remiziral s Stoltzem in vodi sedaj z dvema točkama naskoka. Njegova zmaga na turnirju je skoraj zagotovljena. Ostali rezultati so naslednji: Guimard je premagal Pachmanna, Zita Opočenskega, Sajtar Rohačka in Katoev Golombeka.

Stanje po 11. kolu: Najdori 9, Gligorić 7 (1), Trifunović 7, Foltys 6½, Stoltz 6 (1), Pachmann, Sajtar 6, Golombek 5½ i. t. d.

V današnjem 11. kolu je jugoslovanski prvak Trifunović porazil Kotnauerja in se povzpela na tretje mesto na tabeli.

Izvršitev smrtne obsodbe nad Lisakom

Zagreb, 18. oktobra (Tanjug). Ker je predsedstvo Prezidija Ljudske skupštine FLRJ odklonilo prošnjo za pomilostitev obtoženih Eriha Lisaka in dr. Pavla Gulina, je bila v sredo jutraj izvršena smrt na kazen z obsejanjem nad ustaškimi zločincem - navdihovalcem mnogih zločinov, bivšim »ravnateljem za javni red in varnost« - Erihom Lisakom.

TRŽAŠKI STATUT JE V NASPROTJU Z LOGIKO IN DEMOKRACIJO

piše bratislavsko »Pravda«

Praga, 18. okt. Dopisnik Tanjuga poroča:

List »Pravda«, glasilo Komunistične partije Slovaške, prinaša članek z naslovom »Sklep o Trstu — zarota proti miru«. Članek piše, da je tržiški statut, za katerega so se zavzemali angloameriški predstavniki ter njihov volivni stroj na mirovni konferenci, v nasprotju z vsemi načeli logike in demokracije.

List nadalje poudarja, da so tekom 32 sej mirovne konference demokratične sile vodile ogorčeno borbo za vzpostavitve demokratičnih svobod in v Trstu ter za temeljne pravice delovnega ljudstva tega nesrečnega mesta. Toda reakcionarni elementi, ki neutrudno pripravljajo zaroto proti miru, so se temu uprli v želji, da napravijo iz Trsta nov Gdansk.

Ob zaključku članka poudarja »Pravda«, da pada vsa odgovornost za razvoj sedanega položaja v Trstu na tiste, ki so na plenarnem zasedanju mirovne konference s svojimi 15 glasovi odbili kompromisni predlog predstavnika Sovjetske zveze, resničnega zaščitnika malih narodov ter borca za mir in demokracijo.

Prihod sekretarja Vseslovanškega komiteta Močalova v Beograd

Beograd, 16. oktobra. (Tanjug). Včeraj ob štirih popoldne je prispel v letalom iz Moskve v Beograd na zasedanje organizacijskega komiteja Vseslovanškega kongresa polkovnik Valentin Vladimirovič Močalov, sekretar Vseslovanškega komiteja v Moskvi. Na zemskem letališču so sprejeli Močalova generalalljantant Savo Orovič, podpredsednik slovanškega komiteja Čehoslovaške Prokop Maksa, Nikola Vankov, član Prezidija slovanškega komiteja Bolgarije, ljudski poslanec poljskega Narodnega sveta Pavel Dombek, sekretar slovanškega komiteja Poljske, Radovan Lalič, sekretar slovanškega komiteja Jugoslavije, Dojan Lančević in zastopniki jugoslovanskih kulturnih ustanov.

Delegata Slovanškega komiteta Bolgarije sta prispela v Beograd

Beograd, 16. oktobra. Delegata Slovanškega komiteja Bolgarije Krum Vlkov in Nikola Lajkov, književnika, sta prispela preteklo noč v Beograd.

Udeležila se bosta organizacijskega dela v organizacijskem komiteju Vseslovanškega kongresa, ki bo te dni v Beogradu.

PEVSKO DRUŠTVO MORAVSKIH UČITELJEV V MARIBORU

Maribor 18. oktobra.

Včeraj je v dvorani FD Polet v Mariboru priredilo svoj koncert narodnih in umetnih pesmi »Peško društvo moravskih učiteljev«. Bil je lep koncert, na katerem so nam »Moravani« podali brušeno kulturo dolge glasbene tradicije Češke in Slovaške. Glasovi so čudovito zlit; vsak pevec obvlada svoj glas dovršeno, kakor glasbenik svoj instrument. Njihovi glasovi (v zboru posebno lepi v nizkih legah) so nam v narodnih in umetnih pesmih prikazali odsev sile in umetnih pesmih Smetane in Dvořaka, Foersterja, Novaka, Suka, Janočka kakor v narodnih pesmih, kjer se ljudstvo, zlasti še ljudstvo Moravske, veseli in toži, pa v šegavosti, kakor v tožbi izraza žilavo voljo do življenja. Gostje so dodali jugoslovansko partizansko pesem »O mitraljezu«. Pesmi kakor »Trije konjeniki« ali »Maryčka Magdonova« izražajo odenek istega trpljenja, ki so ga prestali naši narodi, prav tako kakor isto voljo do odpora in zmag.

Ta večer smo spet čutili, kako lahko sledimo tudi najtanjšim odtokom čustev bratskih narodov. Bratstvo naših narodov je zdaj zapečateno in potrjeno s krvjo osvobodilnega boja. To bratstvo pa ima svoje globoke korenine tudi v kulturni skupnosti in glasnem sorodnosti, ki vodi preko sorodnosti folkloru, ritmu in melodije preko vsega slovanskega ozemlja.

Zbor je plod in izraz visoke kulture učiteljsva bratskih narodov, saj je prepotoval mnogo sveta in izvedel 1.208 koncertov. Minilo je 10 let, odkar ga je osnoval prof. Ferdinand Vach, zdaj ga mojstrsko vodi prof. Jan Soupal.

Naši preizkušeni borci — naši kandidati

France Leskošek

»Rodil sem se v Celju 9. decembra 1897. leta,« je dejal tovariš France Leskošek, minister za industrijo in rudarstvo vlade LRS.

»Oče je bil tovarniški delavec z majhnim zaslužkom, mati je gospodinja. V Celju sem hodil v osnovno šolo in nato še tri leta v meščansko. Potem sem se šel učiti obrti. Postal sem strugar in delal v različnih tovarnah do začetka prve svetovne vojne, ko sem moral v vojsko. Po vojski sem bil še nekaj mesecev dobrovoljec na Koroskem, nato pa sem šel nazaj v tovarno.«

Izlegnil je roko in potkal po mizi. »Tako je bilo, vidiš, delavec sem bil. Kje vse sem delal, ni vredno praviti, ker bi bilo preveč. V katero koli fabriko sem prišel, sem organiziral delavstvo, napravili smo štrajk za povišanje plač...«

Zasmejal se je: »...in sem letel...« Po kratki pavzi je nadaljeval: »Nekajkrat na leto so me gotovo tudi zaprli... Štiri in tridesetega leta pa sem šel iz tovarne in se posvetil predvsem političnemu delu med delavstvom. Bil sem tajnik Zveze metalurških delavcev Slovenije, leto kasneje pa postal predsednik Strokovne komisije za Slovenijo in tako prav za prav sekretar delavskega razreda Slovenije. To je bila doba velikih štrajkov, ki sem jih z drugimi vodil in organiziral tudi jaz...«

»Tridesetega leta pa sem moral v ilegalno. Ker sem povsod nastopal odkrito in dvigal v delavstvu razredno zavest, so me oblasti stare Jugoslavije na vse načine preganjale in mi legalno delo popolnoma onemogočile. Tako sem v ilegalni nadaljeval svoje delo vse do 1941. leta, ko smo šli na poziv Partije v jugoslovansko vojsko, da bi rešili, kar bi se še dalo rešiti...« je pripovedoval. »Jugoslavija je propadla. V Ljubljani smo organizirali 27. aprila 1941 OF. Takrat sem prevzel v njej vojaški sektor in postal 22. junija 1941 prvi komandant Glavnega štaba Slovenskih partizanskih čet. To sem bil do oktobra 1942. leta, potem pa sem šel spet na politično delo.«

»Mislim, da je dovolj. Saj ne vem več kaj povedati,« je dejal in preko obraza se mu je razlezel smeh. »Zdaj pa sem, kakor vidiš, minister za industrijo in rudarstvo vlade LRS in član Centralnega komiteja Komunistične partije Slovenije.«

Tovariš Franc Leskošek-Luka je znan vsemu delavstvu v Sloveniji po delu in borbi, ki jo je vodil vse svoje življenje za boljše bodočnost delovnega ljudstva. Zato so ga Celjani izbrali za kandidata v Ustavodajno skupščino LR Slovenije, ker bo samo človek, ki je poskusil vse trpljenja in boje delovnega človeka, lahko zastopal njegove koristi.

Zmaga OF — udarec mednarodnim imperialističnim klikam

M. Čurusova, sekretar partijske organizacije tovarne za obutev »Pariška komun«

Poglobimo se v delo z vsakim komunistom

(Misli partijskega funkcionarja.)

Moč Boljševiške partije je v njeni povezanosti z množicami, z ljudstvom. Za partijskega funkcionarja ni važnejše, bistvenejše naloge, kakor da se v vsem svojem praktičnem delu ravna po Lenini, novi direktivi »živeti v gošči delavskega življenja, poznati ga po dolgem in počez.«

Vsa sovjetska dežela je zdaj v gozdovih gigantске graditve, bje se vse ljudska borba za izpolnitev novega Stalinskega petletnega načrta. Ta načrt uresničujejo sovjetski ljudje, v njihovi avantgardi so komunisti. Pred vsako partijsko organizacijo stoji naloge, da nenehno dviga to avantgardno vlogo komunistov, da jih vzgaja v duhu boljševiške idejnosti v aktivne, zavedne borece za komunizem.

Med vojno se je Partija popolnoma s stotisoči komunistov-borcev in naprednih delovnih ljudi zaledja. Ti ljudje so dragocen kapital Partije. V Partijo so vstopili v dneh težkih vojnih preizkušenj. V partijski organizaciji tovarne za obutev »Pariška komun«, kjer delam, je v organizaciji 70% mladih komunistov.

Kdo so ti ljudje? Na zaključnem vojnem zborovanju partijske organizacije je prosila za besedo mlada komunistka Tamara Trufanova. Zborovalci so z velikim zanimanjem poslušali njen govor. Ostro je kritizirala partijski biro zaradi slabega

Lidija Šentjurec

Lidija Šentjurec je doma iz trboveljskih revirjev. Rodila se je 18. 5. 1911. leta. Ze v mladih letih je v domačem kraju spoznala vse trpljenje in borbe rudarjev, zlasti pa jo je presunilo trpljenje rudarske mladine. Obiskovala je učiteljice v Ljubljani, nato pa se je vpisala na univerzo, kjer je dokončala študije na filozofski fakulteti. Ze kot študentka se je vsa posvetila borbi za pravice delavskega razreda in za boljše bodočnost vsega delovnega ljudstva. Delovala je v organizacijah demokratične akademske mladine v Ljubljani, kjer je ta mladina vodila borbo za iste cilje kakor delavstvo v revirjih. V letih rastoče fašistične nevarnosti 1935-36-37 je bila med vodilnimi organizatorji gibanja mladine za mir in proti fašistični nevarnosti, ki je ogrožala našo deželo. Bila je v tem času tudi član Pokrajinskega komiteta SKOJ-a in član vodstva Antifašistične mladine Jugoslavije. V vsem tem času jo je policija neprestano preganjala, zlasti po obsodbi na dve leti robije. Velika predanost stvari delovnega ljudstva, iskrenost in strogost do sodelavcev, harmonija med odločnostjo in nepokolebljivostjo v borbi na eni strani ter ljubeznijo in pozornostjo do človeka na drugi strani — vse to je visoko dvigalo njen ugled pri sodelavcih in pri množicah. Ta svojstva borca — revolucionarja, svojstva, ki so v tesni zvezi z vsem najboljšim v tradiciji delavskega središča, je Lidija Šentjurec razvijala v vsej svoji poznejši delavnosti.

Takoj po okupaciji so jo gestopovci pregnali v Srbijo. Vendar se je kmalu ilegalno vrnila nazaj v Slovenijo. Delovala je v Ljubljani na različnih dolžnostih, zlasti kot sekretar Glavnega odbora mladinske Osvobodilne fronte. Po odhodu Izvršnega odbora OF na osvobodeno ozemlje maja 1942, je postala sekretar okrožnega odbora OF za Ljubljano in član IOOF. Vodila je organizacijo OF v Ljubljani.

Lidija Šentjurec

ni v težkih dneh blokad, streljanja talcev, množičnih internacij, združene terorja belogardistov in okupatorja. Samo človek močnih kvalitiet je lahko v tistih dneh zgradil in krepil v organizacijah OF tistega duha odpora in borbenosti, ki je takrat ustvarjal čuda v blokiranem mestu-heroju.

Leta 1943 je odšla iz Ljubljane. Z neutrudljivo energijo je odslej gradila organizacije OF ljudske oblasti, Partije, ZMS in AFZ v Julijski krajini, na Gorenjskem, Dolenjskem in v Trstu. V Trstu je zlasti pomagala pomagati nasprotja med Italijani in Slovenci, kazala je na njihovega skupnega sovražnika — imperializem ter utrjevala bratstvo med obema narodoma, ki se danes jasno kaže.

Po osvoboditvi je v novih okoliščinah nadaljevala z organizacijskim in političnim delom, hkrati pa je posvetila vso svojo pozornost kulturno političnemu delu, prevzgoji ljudi, gradnji naše nove ljudske kulture. Ni dogodka v naši kulturni rasti, ki mu ne bi posvetila pozornosti in pomoči. Krepi in utrjuje naš kulturni razvoj z duhom predanosti stvari delovnega ljudstva, borbenosti, človečnosti, neprestanega premagovanja težkoč.

Tovarišica Šentjurec je član IOOF in CK KPS. Kandidira v domačem rudarskem kraju — v Hrašniku.

Stane Kavčič

Tov. Stane Kavčič se je rodil 1919. leta v Ljubljani, potem pa živel v Borovnici pri Vrhniki. Ze s 16. letom je moral iti v tovarno za delavca. Tu je na lastni koži spoznal izkoriščanje delavskega razreda, zato se je takoj začel boriti za njegove osnovne človeške pravice. Med delavci, posebno pa med delavsko mladino, je delal na kulturnem, političnem in sindikalnem področju v okviru delavskega kulturnega društva »Vzajemnost«. Bil je član dramatskega oddelka in tajnik tega progresivnega društva, katerega člani so kasneje odšli v partizane, ali pa bili postreljeni kot talci. Kot 18 letnega delavskega mladince so ga kapitalisti zaradi odlične obrambe osnovnih delavskih pravic vrgli na cesto. Od tedaj je delal po različnih kampanjah do 1940. leta, ko je odšel k vojakom.

Po razpadu stare Jugoslavije je v svojem domačem kraju in okolici takoj začel organizirati osvobodilno gibanje. Julija 1941 je bil povezan s prvo partizansko skupino, v kateri sta bila tudi sedanjí narodni heroj Luka Suhodolc in pokojni Bračič in sodeloval pri organizacijskih pripravah za znani partizanski napad na preserski most. Kot neustrašen borec in sposoben organizator je postal član okrožnega odbora OF, decembra 1941 pa sekretar okrožnega komiteja KPS za Vrhniko. Tu je kot ilegalce širil in utrjeval organizacijo OF. Na težkem terenu v Dolomitih, sredi sovražnih postojank je ostal do marca 1943. leta, ko je odšel na Dolenjsko, ker je bil malo prej imenovan za sekretarja PK SKOJ-a za Slovenijo.

Kot organizator protifašistične mladine je tov. Kavčič prepotoval Dolenjsko, Notranjsko, Primorsko in Gorenjsko ter s svojimi izkušnjami utrjeval mladinsko organizacijo. Na koncu 1943. leta je postal član SK SKOJ-a in decembra 1943 odšel na Hrvaško v Otočac. Z vojaškim in političnim vodstvom jugoslovanske osvobodilnega gibanja je prepotoval vso Bosno in bil spomlad 1944 na I. kongresu USAOJ-a v Drvaru izvoljen za predsednika. V Drvaru je doživel desant nacističnih divizij in se z 6. liško divizijo prebijal skozi 7. sovražno ofenzivo v Bosni, od koder je

neomajne vere v svojo stvar, predanosti stvari komunizma. Naša naloga je vzgojiti iz vsakega komunista energičnega voditelja množice, ki zna premagovati vse težave.

Naloga je jasna. Toda kako izpolniti jo? Odgovor je lahko samo eden: marljivo, iz dneva v dan delati z ljudmi, z vsakim komunistom posebej.

Delati z ljudmi ni lahka stvar. Živi ljudje niso stroji. Vsakemu se je treba približati posebej, vsak ima svoj značaj, svoj temperament, svoje navade.

Če hočemo uspešno delati z ljudmi, moramo pokazati v odnosih z njimi mnogo topline, prisrčnosti, prave boljševiške pozornosti. Voditelj partijske organizacije mora znati priskočiti komunistu na pomoč pravočasno, ne pa potem, ko se je že »spotaknil« in ga je treba znova »poslati na noge.«

Za pravilno vzgojo mladega komuniste je zelo važno partijsko naročilo. Na praktičnem delu ljudje rasto, vzgajajo v sebi čut odgovornosti, se kale v borbi proti težavam sekretar partijske organizacije mora znati vsakemu komunistu tako partijsko naročilo, ki ustreza njegovim željam, njegovim sposobnostim, ki mu, kakor pravimo »leži«. O tem sem se preprčala iz izkušeni naše partijske organizacije.

V monolitnem poslopu je bil izvoljen za sekretarja partijske organizacije tistega oddelka tovariš Sokolov. V partijskem biroju je pravočasno izjavil: »Temu delu pa ne bom kos. Voditi krožek — to je moj element.« Nato sem mu odgovorila: »Član Partije si iz leta 1930, pismen, šlo bo, če le hočeš.« In izkazalo se je, da je bilo treba prisluhni temu,

*Kato je dočikal imajo, Kato poves 2.
Resnica in pravica sta za nas,
to bit je lep in veličasten boj,
in pravo + vrb nam isreče čas.*

Stoj Jurec

Tovariš Edwardu Kardelju

*medvedniku jupslovanske delegacije
na pariški mirovni konferenci
ob vrnitvi v domovino*

Ljubljani, dne 18. oktobra 1946.

Predvolivno zborovanje na Viču

V četrtek zvečer je bilo v dvorani gimnazije na Viču veliko predvolivno zborovanje terenov Kolezija, Tržaška cesta, Stan in dom, Nova vas in Bonifacija. Na zborovanju je govoril kandidat viske četrti podpredsednik vlade LR Slovenije tov. dr. Marjan Breccelj.

Ze pred osmo uro so prihajale v dvorano skupine volivcev z zastavami na čelu. Delavci, nameščenci, obrtniki in mladina so napolnili dvorano do zadnjega kotička.

Zborovanje je otvoril in vodil sekretar četrtnega OF odbora tov. Pavlin, ki je toplo pozdravil volivce in četrtnega kandidata tov. Breccelja. Takoj za njim je spregovoril kandidat podpredsednik vlade dr. Breccelj, ki so ga zborovalci pozdravili z navdušenim poskanjem. Volivce, je dejal tov. Breccelj, »niso plebiscitnega značaja, ker tu ne gre za preizkušnjo, ali je naša država in gospodarska politika prava in trdna. Gre za to, da si bi naš narod izvolil svojo skupščino, ki mu bo dala značaj samostojne suverene države, v okviru FLRJ.«

Navdušeno poskanje je vedno znova prekinjalo tov. Breccelja, ki je omenil tudi zunanji politični pomen volitev ter naglasil moralno politično zmago naše delegacije v Parizu. V dvorani so se čuli ogorčeni kliči proti tujim imperialistom in vzkliki vodji naše delegacije tov. Kardelju. »Naša borba v Parizu, je nadaljeval tov. Breccelj, je vzbudila občudovanje vsega demokratičnega sveta in strgala krin-

potem odšel na Vis. Po osvoboditvi Beograda je prišel v Beograd, kjer je ostal v vodstvu jugoslovanske ljudske mladine. Decembra 1945 je postal organizacijski sekretar CK KPS in bil izvoljen za člana IOOF. Za svoje zasluge je odlikovan z redom bratstva in enotnosti I. reda, zaslug za narod I. reda, z redom za hrabrost in je nosilec spomenice 1941.

To je kratek oris življenja tov. Kavčiča, delavca, ki je rasel vzporedno z razvojem delavskega gibanja in osvobodilne borbe, katera mu je dala jugoslovansko širino, ter postal eden izmed vidnejših političnih ljudi. Kot človeka, ki se je že v svoji mladosti posvetil borbi za demokratične pravice delovnega ljudstva, so ga volivci v volivne enote ljubljanskega okraja izbrali za svojega kandidata.

ko z obraza tako zvanih »demokratičnih držav«. Naj bo naša domovina še tako majhna in skromna, svoje pravice bomo vendarle dosegli!

»V naši gospodarski politiki, je nadaljeval dr. Breccelj, bomo naredili velik korak naprej z načrtno industrializacijo naše države. Velike vsote so investirane za elektrifikacijo podjetij, kmetje pa bomo dobili na razpolago potrebna mehanična sredstva. To je posledica obnovitvenih uspehov v preteklem poldrugem letu, za kar gre hvala našim požrtvovalnim delavcem, kmetom in vsemu delovnemu ljudstvu.«

Znova in znova se slišijo vzkliki, ki potrjujejo govornikove besede. Sekretar četrtnega OF odbora tov. Pavlin je otvoril diskusijo. Kot prvi se je oglasil tov. Mlekuž, tajnik zveze invalidov Slovenije ter poudaril, da ne bomo nikoli dopustili razdiralnega dela reakcije. »Sovražni elementi naj si dobro zapomijo Leninove besede, da kjer je ljudstvo vzelo oblast v svoje roke, je ne bi nikoli več izpustilo.« Mnogo glasov je pritrdjevalo tovarišu Mlekužu, saj je povedal misli vseh volivcev.

Nato se je oglasil tov. Repovž, namestnik drugega kandidata četrti Vič: »40 let že volim in lahko ugotovim, da takih volitev še ni bilo. 27. oktobra bomo volili kandidate, ki nam ne dajejo svojih obljub, ampak govornijo predvsem o tistem, kar je že narejeno. Sicer pa nismo slepi in lahko vsak dan vidimo nove ceste, mostove in železnice, ki se obnavljajo in gradijo pred našimi očmi.«

Tovariš Mikuluž, starejši upokojenec, je poudaril, da ne smemo izgubljati vere v ljudsko oblast zaradi napak, ki jih lahko sami popravimo. »Svoje glasove pa bomo dali tistim, ki so nam prinesli svobodo.«

Te besede so žele živahno odobravanje v dvorani, ki se je še povečalo, ko je tov. Pavlin pozval volivce, naj se udeležijo v soboto dopoldne velikega volivnega zborovanja, na katerem bo govoril tov. Kardelj. Tov. Repovž je predlagal naj odpošljejo našo delegacijo pozdravno resolucijo, ki jo bo posebni kurir odnesel na Jesenice.

Resolucijo so zborovalci enoglasno sprejeli. Zborovanje je bilo zaključeno z vzkliki Osvobodilni fronti ter naši delegaciji na mirovni konferenci.

dem komunistu posebno poveča, če partijski biro pazljivo in vsakodnevno sledi njegovi politični rasti. Tudi tu se zahteva individualno obravnavanje, pozornost in pomoč partijske biroja. Če vpišemo, recimo, komunistu v krožek, ki ne ustreza njegovemu teoretičnemu znanju in kulturni ravni, bo izgubil veselje do učenja. Tako je bilo pri nas na primer s komunistom Volkovim. Ko pa so ga premestili v drug krožek, je postal njegov odnos do učenja čisto drugačen. Prej je dremal med poukom, zdaj pa aktivno sodeluje v njem. Partijski biro je sklenil organizirati za mlade komuniste vrsto predavanj o statutu naše Partije in o drugih vprašanjih. Bolj na široko moramo praktičirati obiskovanje muzejev, razstav, vzbujati in kultivirati v mladih komunistih željo po znanju, prizadevanje, da bi dvignili svojo kulturno raven.

Za skupino mladih komunistov, ki jim je pretežno proučevati »Kraški tečaj zgodovine VKP(b)«, smo organizirali krožek za tekočo politiko. Vodi ga član partijskega biroja tov. Sokolov. Prizadevamo si vzbuditi v teh komunistih veselje do političnega učenja in pripraviti jih na proučevanje »Kratkega tečaja zgodovine VKP(b)«.

Prav tako važno je, da vzgojimo vsakega komunistu v duhu brezpozojnega izpolnjevanja partijske discipline. Komunisti, ki imajo za seboj temeljito šolo partijskega življenja, si nikakor ne morejo misliti brezbriznosti do izpolnjevanja partijskega naročila, ali da bi zamujali zborovanja, nepravočasno plačevali članske prispevke itd. Toda sekretar partijske organizacije mora marljivo delati na to, da se tudi mladi člani in kan-

Nadaljevanje na 4. strani.

Naše delo in uspehi

Primorska tekmuje, da ne pride praznih rok k Titovi Jugoslaviji

»Našemu malemu in revnemu človeku je treba pomagati, s tem geslom je bilo lani 2. oktobra ustanovljeno v Ajdovščini Pokrajinsko podjetje za destilacijo in predelavo sadja (PDDPS), ki si je zadalo nalogo zbirati zdravilna zelišča in sadje ter sadne odpadke za predelavo v žganje.

Prostore je podjetje dobilo v zapuščenih tekstilnih tovarni, ki pa jo je bilo treba še popraviti in preurediti. Podjetje je ustanovilo svojo mizarско delavnico, ki je opremila zapuščene zidove s potrebnimi okni in vrati, mizami, kadmimi in drugim inventarjem.

Podjetje je začelo s petimi delavci, ki so bili hkrati nameščenci, danes pa je 34 delavcev in nameščenec. Vse delo je plod pridonosti in samoiniciativnosti preprostih delavcev. V prostoru za destilacijo so postavili velik kotel s kapaciteto 700 litrov — po zamisli in načrtu tovarnika Lampe Mirkota. Ta kotel proizvaja na uro 20 do 25 litrov žganja, voda, ki služi za hlajenje, se odvaja v kopalnico, kjer gorka služi delavcem za kopeli. Ta tovarnik je tudi mojster za izdelavo likerjev; 20 vrst jih izdelujejo po zaslugi njegove pridonosti. Bil je v inozemstvu in je doma svoje znanje še izpopolnil. Gorkič Venčeslav, delavec in sodar obenem je opremil podjetje s kadmimi in drugim potrebnim inventarjem. Sezidali so tudi štiri velike silose s kapaciteto 180 hl vsak — za shrambo in vrenje sadnih odpadkov ter tropin. Sedaj montirajo veliko sadno stiskalnico in pripravljajo betonsko kad za 4000 litrov sadnega soka. Iz te kadi se bo sok odvajal po posebnih ceveh in pastertorije. Glavni namen podjetja je izdelava zdravih brezalkoholnih pijač. Delo bo zelo olajšano, ker bodo pripeljano sadje dali v poseben kanal s tekočo vodo, ga jo očistili in nato z avtomatičnim dvigalom dvigali v stiskalnico. Do prihodnje-

ga maja bo podjetje dogotovljeno in bo lahko že pričelo izdelovati sok iz češenj. Oddelek za destilacijo je že lani nakupil v okraju Herpelje-Kozina čez 500 stotov brinjevih jagod in jih predelal v olje in brinovec. En milijon sto tisoč lir je po zaslugi tega podjetja prišlo v ta okraj. Od Vinarske zadruge v Vipavi je podjetje prevzelo 350 stotov tropin, ki jih bodo predelali v žganje. Zadruga bo žganje skupno prodala, ali pa ga bo razdelila članom.

V letošnji sezoni so odkupili od nabiralcev 842 stotov malin; 190 stotov so predelali v podjetju, 652 stotov pa so jih poslali v Ljubljano. Tako je najrevnejši sloj izkupil en milijon dve sto tisoč lir. Nabavili so tudi 31 stotov bezgovih jagod, 6 stotov šipkovih jagod in več stotov koščic breskev.

Podjetje je odkupilo tudi 295 stotov lubja smrdeljike (rhammus falax), 23 stotov cvetja arnike, 3 stote volčjih češenj, 200 stotov enclanovih korenin in 58 stotov pelina; skupno za dva milijona lir.

Kakšnega pomena je to podjetje za naše gospodarstvo je razvidno iz tega, da je že v dobi, ko se šele gradi, nakupilo za štiri milijone in pol proizvodov, ki bi se sicer uničili. Če pomislimo, da so ta denar prejeli ravno tisti kraji, ki so največ pretrpeli v NOB, se še jasneje pokaže pomen in potreba ustanovitve takega podjetja.

Podjetje ima pred seboj velike možnosti razvoja in mu bo treba posvetiti največjo skrb.

Obsojanja vredno pa je, da se za delavstvo tako malo skrbi. Videli smo, da spijo na podstrešju na nekakih zasilo pripravljenih deskah, ki niso niti od daleč podobno posteljam. To bi se nikakor ne smelo več dogajati. Sami so vzeli to vprašanje v roke, ko so napravili 317 prostovoljnih ur pri pripravljaju skupne spalnice. Ogarev.

Uspehi koprške okrajne zadruge

Lani dne 7. novembra je bila ustanovljena v Kopru okrajna zadruga. Dan za dnem je zavzemala in utrjevala svoje delovanje na gospodarskem poprišču v severozapadni Istri.

Istrsko ljudstvo je kmalu spoznalo pomen in korist združništva ter se je tesno oprijelo zadruge. Ob ustanovitvi je zadruga štela 326 članov, konec leta že 1582, ob koncu letošnjega prvega polletja pa že 3264 članov. Do sedaj ima zadruga 28 poslovalnic, 2 zadržni gostilni, 7 nabiralnih baz za sadje in zelenjavo. V svoji režiji ima mlin, tvornico paradižnikove mezge, vinske kleti ter stiskalnico olja. Za gospodarske razmere istrskega kmeta, za njegovo gospodarsko neodvisnost je to ogromnega, odločilnega pomena.

Poslovalnice so po vsem okraju, tudi najoddaljenejših vaseh in najbolj zapuščenih krajih. Okrajna zadruga je postala v koprskem okraju močan činitelj na ekonomskem področju in ima vse pogoje, da postane v kratkem odločilen.

Člani zadruge kakor tudi njeni uslužbenici so Slovenci in Italijani. V prejšnjih časih je bil istrski kmet politično in ekonomsko zatiran in izkoriščevan od mestne gospode in domačih prekupčevalcev. Dobro se še spominjajo kmetije iz koprške okolice, kako so metali gnile paradižnike v morje, kako so se z njih norčevali mestni trgovci in mešetarji. Sedaj vidi naš kmet v zadrugi svojega zaščitnika in ji docela zaupa.

Okrajna zadruga je kupila od začetka poslovanja do konca letošnjega junija sadja, umetnih gnojil, hrane, usnja, obleke, semen, železnine, modre galice itd. za 108 milijonov lir.

Njeni člani so dobili za svoje pridel-

Gospodarsko močna FLRJ — ključ blagostanja slovenskega naroda!

Nadaljevanje s 3. strani.

didati Partije privadilo temu, da usvoje statut, da se poglode v duha partijske discipline. Nekateri mladi komunisti razglabljajo takole: »No, kaj zato, enega solanja v krožku se nisem udeležil, zaradi tega revolucija ne bo trpela.« Ali pa: »Prava reč, če sem prišel 10—15 minut pozneje na partijsko zborovanje.«

Nedavno sem bila po naročilu rajonskega komiteta VKP(6) na partijskem zborovanju partijske organizacije prve tvornice za bombažno prejo. Tam je govoril eden izmed starih članov Partije, kadrovec tov. Šmelev. Zelo lepo je povedal nam, sekretarjem partijskih organizacij, kako naj delamo z ljudmi. V svojem govoru je rekel: »Bolelo me je, ko sem danes slišal iz ust našega sekretarja partijske organizacije, da so v biroju rajonskega komiteta našo partijsko organizacijo pošteno ošteli zaradi slabega stanja propagande v tovarni. Hudo mi je bilo poslušati to zato, ker je bila naša partijska organizacija pred vojno na dobrem glasu — bila je ena izmed prvih. Zdaj pa gremo počasi nazaj. Povedati vam hočem, zakaj. Sekretar partijskega biroja v tovarni in sekretarji partijskih organizacij po oddekih čisto nastopajo z besedami: »Treba je, treba je delati!« Toda preko teh besed ne gredo. Če star komunist ne izpolni partijskega naročila, ga pokliče v partijski biro in ga ošte, pa bo začel takoj hitreje hoditi. Če pa ne izpolni naročila mlad komunist, ga pokliče v partijski biro in pokramljal z njim iskreno, kako mora komunist izpolnjevati svoje obveznosti. Tedaj se bo razvijalo življenje naših partijskih organizacij drugace.«

Star komunist nam je dal pameten nasvet. Z enim merilom ne smemo ob-

ravnati vseh. Nedavno se je pripetilo v naši partijski organizaciji tole: Komunist inž. tovarnik Lapšin bi bil moral nastopiti z referatom na teoretičnem posvetovanju o petletnem načrtu. Na referat se ni pripravil. Teoretično posvetovanje je bilo treba odpovedati. Vprašanje o ravnanju tovarnika Lapšina se je obravnavalo v partijskem biroju. Člani partijskega biroja so ostro kritizirali tovarnika Lapšina in ga strogo posvarili. Po sklepu partijskega biroja so bili obveščeni vsi komunisti v tovarni. Tov. Lapšin je dobil pošteno lekcijo in priznal je treba, da ta lekcija ni bila zaman: zdaj se je v njem dvignil čut odgovornosti za izpolnitev partijskega naročila. Iz tega sledi, da je treba pravočasno opozoriti člana Partije. Zamolžati se ne sme niti najmanjša kršitev Statuta in tedaj ne bomo dopustili velikih kršitev.

Ponavljam: Individually obravnavanje, marljivo, poglodelno delo z vsakim komunistom posebej — to je ključ k zboljšanju vsega notranjepartijskega dela. Vsak izmed nas, partijskih funkcionarjev, se mora naučiti, kako je treba ravnati s tem ključem.

Samo po sebi se razume, da morajo tudi same partijske funkcionarje, zlasti nižje, više stoječi partijski funkcionarji obravnavati različno, posebno če so mladi, nezadostno izkušeni funkcionarji.

Naj povem nekaj o sebi. Pred tremi leti so me izvolili za sekretarja partijske organizacije v tovarni »Pariška komunac«. Partijska organizacija in delavski kolektiv tovarne sta mi bila nova. Privraket sem imela opravka s proizvodnjo obute. Kaj bi moral storiti rajonski komitet Partije? Zdelo se mi je, da bi me moral od časa do časa, vsaj trikrat v mesecu poklicati sekretar rajonskega komi-

Borovniški viadukt razstreljujejo

V četrtek so razstrelili ostanek borovniškega mostu na oni strani, kjer bo stala bodoča postaja. Ostanke so ovirali gradnjo in so zato minirali pričeli z delom in hitro pripravili vse za razstrelitev. Komore, od katerih je imela največja obseg 5,50 m, so vložili 3.060 kg močnega eksploziva.

Ko se je razpršil ogromen oblak dima in smo se približali ruševinam, je inženjer lahko, kako koristno se bodo ruševine lahko uporabile. Iz ruševin bodo odbrali najmanj 100.000 kosov zidne opeke, s katero bodo zgradili domove kmetom, katerih domačije so se morale umakniti nasipu, po katerem bo speljala nova proga. 20.000 m³ ostalega materiala, peska, drobnega kamenja itd. bodo uporabili za nasipe, dočim bodo velike kamenite kvadre uporabljali za zidarska dela.

Tako bo most izkoriščen res dosledno in še po porušenju koristil novim namenom, novi progi.

Na Sušaku so spustili v morje ladjo »Hrvatska«

Dne 13. oktobra so v sušakem pristanišču svečano spustili v morje ladjo »Hrvatska«. Ta ladja je bila v času vojne v lošinskem pristanišču bombardirana in do 80 % poškodovana. Po osvoboditvi so delavci in nameščenci ladjedelnice »Lazarus« na Sušaku dvignili ladjo iz morja, jo popravili in usposobili za plovbo.

V podrinskem okrožju je bilo odkupljenih 95,4% obveznih previškov žitaric

V Podrinskem okrožju je bilo doslej odkupljeno 95,4% obveznih previškov žitaric.

Izmed žitorodnih okrajev je na prvem mestu Mačvanski, kjer so odkupili vse obvezne previške. Nato pride Jadrski okraj, ki je napol žitoroden, za njim pa Posavo-tamnava in Pocerina. Do novega gospodarskega leta bo oddana celokupna količina obveznih previškov žitaric.

Delo pri gradnji proge Foča—Brod

V okraju Foča so se pričela obnovitvena dela na gozdni železnici, ki veže Zelen goro z Drino, od koder s pomočjo splavov prevažajo les naprej. Letos v maju so izročili prometu progo Brod—Jelec. To progo je bilo treba v najkrajšem času zvezati s Fočo zaradi izvažanja lesa in oskrbovanja gozdnega podjetja »Vardas«. Pred mesecem so se pričela dela na tem delu proge. Zemeljska dela so že končana. Preostaja še postavitev 17 večjih in manjših mostov ter popravilo nekaj propustov.

Neodvisnost slovenskega naroda je plod junaške narodno-osvobodilne borbe vseh narodov Jugoslavije.

Spremembe pri naročanju vagonov na železniških progah

Zaradi uspešnejšega poslovanja in boljšega izkoriščanja voznega parka ter zaradi zadovoljive ogromnih zahtev gospodarstva v zvezi s prevozi, zlasti z obnovno države in jesenskim prevozi poljedelskih proizvodov vseh vrst, ima železnica namen, da s pomočjo novih metod dela poveča do največje možnosti svojo zmogljivost.

S tem v zvezi je predpisano, da morajo železniške postaje z veljavnostjo od 20. oktobra t. l. dalje sprejeti naročila prijavitelj vsak dan brzojavno pristojnim železniškim upravam ob 10.30 uri in ne ob 18. uri, kakor so to delale doslej.

To je bilo vpeljano zaradi boljše razporeditve tvorov in prevozov v posameznih dneh.

Zato morajo podjetja in ustanove, kakor tudi vsi ostali interesi svoja naročila vagonov na železniških postajah za prihodnji dan izvršiti najkasneje do de-

setih dopoldne prejšnjega dne. Naročila po 10. uri dopoldne ne bo mogoče vključiti in sprejeti v prevozni načrt tekočega dne.

Ob tej priliki železniška uprava ponovno opozarja, da je treba mesečne potrebe prevozov po železnici obvezno prijaviti za prevozni načrt, na način, kakor je vsak mesec v dnevnem tisku objavljeno.

Opozarjamo, da lahko železnica prevažata samo po načrtu prijavljene količine blaga. Prevoz druge, izven načrta predlagane robe, se bo izvršil samo v toliko, kolikor bodo na razpolago vagoni.

Intervencije v zvezi s prevozom načrtno prijavljenih količin blaga niso potrebne, ker bo železnica vse te prevoze pravilno izvršila. Intervencije glede nenadržnih prevozov so brezpredmetne in samo škodujejo transportni zmogljivosti železnice. (Iz prometnega ministrstva, dne 15. oktobra 1946.)

leta in me vprašati, kako mi gre delo, na kakšne težave zadevam, istočasno pa tudi povedati mi, na kaj je treba predvsem obrniti pozornost, kakšna vprašanja postavljati pred partijsko organizacijo.

Osebnost obtevanje sekretarja rajonskega komiteta Partije s sekretarji najnižjih partijskih organizacij je nujno potrebno. Vendar se pa sekretar rajonskega komiteta Partije v treh letih ni nobenkrat spomnil, da bi se pomenil z menoj kakor bi bilo treba. V rajonski komitet kličejo bodisi zaradi »napumpanja« ali pa na redno posvetovanje. Žal so ta posvetovanja čisto taka, da odhajamo mi, sekretarji partijskih organizacij, z njih nezadovoljenji.

Nedavno so nas poklicali v rajonski komitet. Govorilo se je o potrebi, da se bolj na široko razvija kritika in samokritika. To je važna, pereča tema. Govorila je sekretar partijske organizacije prve vzorne tiskarne tov. Solovjeva. Izrekla je pravilno misel o tem, da je naš rajonski komitet nezadostno povezan s partijskim aktivom. Človek bi mislil, da bi moral sekretar rajonskega komiteta, ki je vodil to posvetovanje, pazljivo poslušati ta govor. Slišali pa smo eno repliko, drugo, tretjo. Tov. Solovjeva je prišla v zadrego in je svoj govor zmečkala. Po tem se niti meni, niti drugim tovarišem ni hotelo govoriti odkrito. Zdi se mi, da mora, če sploh kdo, sekretar rajonskega komiteta Partije pokazati zgled, kako je treba sprejeti od spodaj prihajajočo kritiko. V osebni rajonskega komiteta Partije hočemo videti zahtevnega, strogega voditelja, obenem pa dobrega pomočnika in vzgojitelja.

»Pravda«, št. 226, 22. sept. 1946.

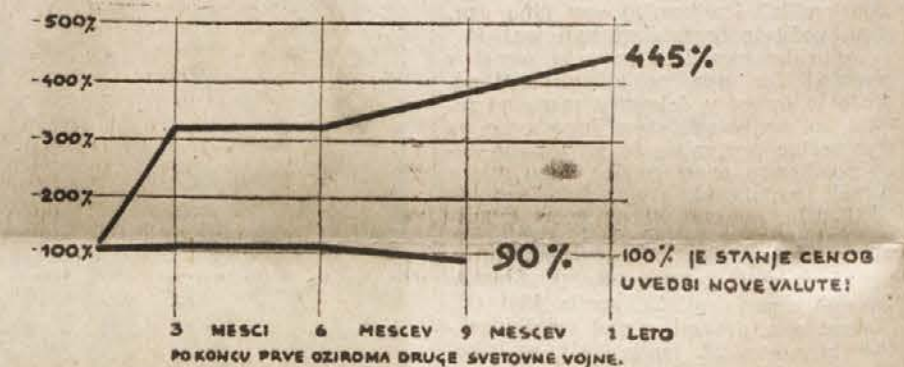
Za boljše življenje našega delavca

Porast števila zaposlenega delavstva v I in pol letu

Ljudska oblast je napravila vse, kar je bilo mogoče, da bi se položaj delovnemu ljudstvu izboljšal. Posebno skrb je posvetila delavskemu razredu, ki je bil pred vojno najbolj zapostavljen. Delavci so s svojimi žulji ustvarjali milijone tujim kapitalistom, kadar pa ga ti niso potrebovali so jih metali na cesto. Nova Jugoslavija skoraj ne pozna brezposelnosti. Gornji grafikon nam kaže zaposlenost delavstva pod kapitalistično protiljudsko oblastjo v letu 1920 in zaposlenost delavstva v novi ljudski državi leta 1946.

Po prvi svetovni vojni so se cene dvigale, sedaj pa padajo

Ljudska oblast je tudi napravila vse, da bi se standard delavstva dvignil. Medtem ko so po prvi svetovni vojni cene rastle, v novi državi cene padajo. Na grafikonu nam prva črta kaže, kako so po prvi svetovni vojni cene rastle, druga pa kako po tej vojni padajo. Kako cene padajo nam kaže tudi naslednji indeks v primerjavi z letom 1938.

november 1945	654,53 din	april 1946	509,46 >
december 1945	647,89 >	maj 1946	505,40 >
januar 1946	867,21 >	junij 1946	296,40 >
februar 1946	753,13 >	julij 1946	249,50 >
marec 1946	719,45 >		

Istočasno ko cene padajo za zaradi uvajanja akordnih postavk zaslužek našega delavstva raste. Spodnja tabela nam kaže porast povprečne zavarovane dnevne mezde v razdobju od novembra 1945 do julija 1946.

november 1945	78,54 din	april 1946	85,64 >
december 1945	81,45 >	maj 1946	87,14 >
januar 1946	83,33 >	junij 1946	88,90 >
februar 1946	84,48 >	julij 1946	90,98 >
marec 1946	85,97 >		

Iz te tabele je videti, da se dnevna zavarovalna mezda neprekinjeno zvišuje in je v mesecu juliju že dosegla 90,98 din. To zvišanje je zdrav pojav v našem gospodarstvu, ker vzrok ne leži v zmanjšanju vrednosti dinarja ali zvišanju plač in mezd.

Dopisi „Ljudski pravici“

želimo dobrih filmov

V Ljubljani vrte razne španske, francoske in ameriške filme, ki upravičeno vzbujajo nezadovoljstvo pri veliki večini obiskovalcev naših kinematografov. Ne vem, komu so ti filmi namenjeni, niti s kakšnim namenom jih predvajajo. Naši filmi, literatura in sploh vse kulturno delovanje mora biti usmerjeno tako, da krepi in razvija v našem ljudstvu vse tiste dobre strani, ki jih je pokazalo v naši borbi in sedaj v obnovi — pomaga naj ustvarjati lik novega človeka.

Nekateri filmi, ki jih predvajajo v naših kinematografih, imajo prav gotovo nasprotno učinke, posebno pri mladini. Odvajajo jo od resnega dela, utaplajo jo v romantične sanje, v lahkomišelnost in brezdjelje. Obiskovalci kinematografov želimo, da se predvajajo samo takšni filmi, ki imajo pozitivno, današnjemu času in mišljenju našega ljudstva odgo-varjajočo vsebino, odklanjamo pa različne filmske »limonade«. R. V.

Proslava obletnice koroškega plebiscita

Dne 10. oktobra, ko se je slovenski narod spominjal obletnice plebiscita na Koroškem, so se ga spomnili tudi koroški Slovenci, ki žive v Mariboru. V kazinski dvorani so na predvečer obletnice priredili spominsko svečanost, na kateri je govoril podpredsednik kluba koroških Slovencev, tov. Brandner, ki je dejal, da so koroški Slovenci v osvobodilni borbi na streljanje talcev, izseljevanje v Nemčijo, plenjenje in požiganje slovenske imovine, odgovorili s tem, da so odhajali v gozdove in tam, povezani z ostalimi slovenskimi in jugoslovanskimi partizanti ter z vsemi svobodoljubnimi narodi sveta, voditi neizprosen boj proti nemškemu fašizmu, dokler nismo hitlerjevske pošasti uničili. Kakor iz Treta, so se tudi iz Koroške morale umakniti naše čete, ki so bile dobre same, dokler so v borbi proti fašizmu, proti skupnemu sovražniku preživale kri. Danes preganjajo koroške Slovence pod zaščito vojaške uprave prav

tisti nacifašisti, ki so jih preganjali med vojno. Svoj govor je končal z zahtevno, da se mora vsa Slovenska Koroška z Beljakom in Celovcem vred priključiti Federativni ljudski republiki Jugoslaviji.

IDRIJA — Okrajna gospodarska zadruga je organizirala splošno zbiranje bukovega žira. Večina prebivalcev ni razumela gospodarskega pomena te akcije, posamezniki pa so se pri zbiranju dobro izkazali, saj je tov. Kumer Nace sam zbral 50 kg žira, Semerl Jožo in Vovčina Barbara pa po 35 kg. Prebivalci četrtega in drugega rajona so nabrali skupno 217 kg žira. Izkoristimo te lepce dneve in se množično udeležimo nabiranja bukovega žira! D. I.

Naša gospodarska moč je ključ neodvisnosti naših narodov!

Osnovne politične in ekonomske naloge novega petletnega načrta ZSSR

Referat ministra za finance Sovjetske zveze o državnem proračunu za leto 1946

Moskva, 18. okt. Tass poroča: Na seji Vrhovnega sovjeta ZSSR dne 15. oktobra je podal minister za finance ZSSR A. G. Zverov referat o državnem proračunu ZSSR za 1946. leto in o izvajanju proračuna za 1944. in 1945. leto. Minister Zverov je med drugim rekel:

Državni proračun ZSSR za 1946. leto je sestavljen v skladu z zakonom o petletnem načrtu obnove in razvoja narodnega gospodarstva ZSSR v dobi od 1946/1950. leta, ki ga je sprejel Vrhovni sovjet ZSSR. Novi petletni načrt — to je program nadaljnjega povečanja ekonomske moči sovjetske države, nadaljnje dviga materialne in kulturne ravni delovnih množic in jačanja obrambne moči ZSSR.

Ker se je finančni sistem naslanjal na ekonomsko silo socialistične države je zavaroval neprestano financiranje povečanih izdatkov za voditev vojne, zadovoljitev potreb narodnega gospodarstva in nadaljnji kulturni razvoj. Pred koncem vojne so postale sovjetske finance mnogo bolj stabilne, kakor so bile v prvi dobi vojne. Pogoj za to so bile lastnosti sovjetskih financ, ki so zasnovane na močnem socialističnem gospodarstvu. Viden izraz stabilnosti sovjetskih financ so rezultati izvajanja državnega proračuna ZSSR za 1944. in 1945. leto. Državni proračun za 1944. leto je izveden s suficitom, ki znaša 4,8 milijard rubljev, a za 1945. leto s suficitom 3,4 milijarde rubljev.

»Nauki vojne govori — je prikazal Stalin 6. novembra 1943 leta — da je sovjetski red ne samo najboljša oblika organizacije ekonomskega in kulturnega dviga države v letih mirne izgradnje, temveč tudi najboljša oblika mobilizacije vseh ljudskih sil za odpor proti sovražniku v dobi vojne.«

Po zmagovito končani vojni stojijo pred sovjetskimi narodi nove grandiozne naloge — v prevečbi gospodarstva v državi na mirnodopski razvojni tir. »Danes«, je govoril Stalin, »stoji pred sovjetskimi narodi naloga, da mora potem,

ko je učvrstil izvojevane pozicije, korakati naprej k novemu gospodarskemu dvigu.«

Ustvaritev teh navodil tovariša Stalina je jasno izražena v novem petletnem načrtu obnove in razvoja narodnega gospodarstva.

Osnovne politične in ekonomske naloge novega petletnega načrta so v obnavljanju oblasti v naši državi, ki so trepete zaradi nemškega napada, v obnovitvi predvojne ravni narodnega gospodarstva in znatnem prekoračenju te ravni. Petletni načrt je postavljen pred finančni sistem velike naloge v pogledu zavarovanja financiranja ogromnega programa gospodarske in kulturne izgradnje in nadaljnje učvrstitve vojno-ekonomske moči naše države.

Minister za finance Zverov je nato obrazložil izvajanje državnega proračuna ZSSR za 1944. in 1945. leto in predlog proračuna za 1946. leto.

V letu 1944 so dohodki presegli izdatke za 4 milijarde 781 milijonov rubljev. Uspešno izvajanje proračuna za leto 1944 lahko v prvi vrsti pojasnimo z zmagami Rdeče armade, ki je v teku leta popolnoma osvobodila države od nemško-fašističnega zavojevalca, nato pa z velikimi zmagami v zaledju, sijajnim dvigom industrije, gospodarstva in prometa, z velikim novim poletom celotnega narodnega gospodarstva.

V državnem proračunu za leto 1945 so bili predvideni veliki krediti za obnovo in nadaljnji razvoj narodnega gospodarstva in kulture.

Tako, so znašali izdatki za prosveto 26 milijard 368 milijonov rubljev, za zaščito ljudskega zdravstva in fizkulture 11 milijard 485 milijonov rubljev, za državno pomoč materam z več otroci 2 milijardi 102 milijona rubljev, za državno socialno zavarovanje 4 milijarde 993 milijone rubljev ter za pokojnine in pomoč vojaškim uslužbenecem in njihovim družinam 17 milijard 763 milijone rubljev.

V državnem proračunu za leto 1946 je predvideno popolno in pravočasno fi-

nanciranje obnove in nadaljnega razvoja težke industrije, transporta, poljedelstva in industrije potrošnih dobrin, nato povečanje izdatkov za znanstveno raziskovalne ustanove in za pripravo kadrov.

Dohodki državnega proračuna ZSSR za leto 1946 znašajo 33,4 milijarde rubljev, a izdatki 31,9 milijarde rubljev. V primeri z letom 1945 je predvideno, da bodo dohodki povečani za 31,4 milijarde rubljev ali za 10,4%, izdatki pa za 20,7 milijard rubljev ali za 6,9%.

Ceprav zahteva obnova prizadetih oblasti v državi velikanske izdatke, je sovjetska vlada povečala proračun za zadovoljitev ljudskih potreb. Tako so n. pr. bili povečani izdatki za prosveto v primeri z letom 1940 za 17,6 milijard rubljev. Razen tega so bili povečani izdatki za vzdrževanje šol, za zaščito ljudskega zdravstva, za fizkulturo, za socialno zavarovanje in za pomoč materam s številnimi otroci in drugo. Poleg tega so predvidena ogromna sredstva za gradnjo stanovanj.

Državni proračun ZSSR igra veliko vlogo v izvajanju nacionalne politike Partije Lenina-Stalina. Grandiozne naloge sovjetske države za razvoj industrije, poljedelstva in kulture so pripomogle k naglemu ekonomskemu in kulturnemu dvigu naših nacionalnih republik. V novi stalinski petletki so predvidene še bolj grandiozne naloge za nadaljnji razvoj proizvodnih sil zveznih republik in dvig kulturne ravni ljudskih množic. Ustvaritev teh nalog v letu 1946 je imel za posledico tudi znatno povečanje proračuna zveznih republik. Načrti državnih proračunov zveznih republik za leto 1946 so predloženi v odobritev v znesku 65 milijard 327 milijonov rubljev, t. j. v primeri z 1945. letom povečani za 17 milijard 604 milijone rubljev ali za 36,9%. Iz velikanskega zneska izdatkov v proračunih zveznih republik je predvideno 64,8 odst. za socialno kulturne mere. Izdatki za kulture dvig so povečani v primeri z lanskim letom za 33,4%.

URADNE OBJAVE

Izdajanje dovoljnih izkaznic Navodila vsem KLO-om in ČLO-om

V smislu Odredbe Ministrstva za eoc. politiko NVS z dne 30. junija 1945. (Uradni list SNOS-a in NVS-a št. 14/125 z dne 4. 7. 1945) so neveljavne poslovne knjižice, delovni izkazi in podobno, okupatorskih in drugih izdaj, izvzemši stare jugoslovanske delovne knjižice (izdane po Uredbi z dne 24. 3. 1938).

Odsek za posredovanje dela pri ESZDNJ-Federalnemu odboru za Slovenijo je založil delovne izkaznice, za potrebe našega delovnega ljudstva. Ker se še vedno dogajajo primeri, da naše delavstvo nima predpisanih delovnih izkaznic, opozarjamo vse krajevne in četrtne ljudske odbore na njihovo pristojnost in dolžnost izdajanja delovnih izkaznic, ki začasno nadomeščajo poslovne knjižice!

Delovne izkaznice naj KLO-i in ČLO-i

naročajo neposredno pri ESZDNJ-Federalnem odboru za Slovenijo — odseku za posredovanje dela. Ljubljana, Miklošičeva cesta 22, kjer prejmejo istočasno z izkaznicami tudi podrobnejša navodila.

Stevilo potrebnih delovnih izkaznic (za potrebe do konca tega leta) naj ti odbori sporočijo najkasneje do 25. oktobra 1946 že navedenemu Odseku za posredovanje dela. Pri naročilu delovnih izkaznic naj odbori navedejo svoj točen naslov z navedbo pošte.

Delovne izkaznice prejmejo krajevni in četrtne ljudski odbori brezplačno ter jih brezplačno izdajajo delavcem in nameščenem. — ESZDNJ - Federalni odbor za Slovenijo, Odsek za posredovanje dela.

TU 1142

RAZPIS

za prijavo v »Zadružno šolo v Ljubljani« 1. novembra t. l. se odpre I. razred dveletne zadružne gospodarske šole, v kateri bodo sprejeli učence(ke), ki čutijo veselje in imajo sposobnost za združno delo.

Pogoji sprejema so:

1. Dopršitev dvomesnega zadružnega tečaja ali strokovne gospodarske šole za trg. vajence, ali dovršitev mesečanske ali nižje gimnazije;

2. Najnižja starost 18 let in neoporečna karakteristika.

Prijave s karakteristiko naj se pošljejo do 20. oktobra t. l. na Inicijativni združni odbor za Slovenijo v Ljubljani, Tyrševa cesta 38-I.

Sprejem in vpisovanje bo odredilo ravnateljstvo Zadružne šole v Ljubljani, Bleiweisova 8. TU 1139

OBVESTILA

Gradbena dela na cesti LJUBLJANA-JEZICA

so v srednjem tlakovanem pasu širine 7,50 metrov gotova ter je cesta zato že delno sposobna za promet, vendar le samo za lokalne potrebe. Modernizacija ceste se vrši naprej v celotni širini ceste 21 metrov ter bodo vsa gradbena dela dokončana šele prihodnje mesece.

Na sedanji cesti se pa poleg samega lokalnega prometa samovoljno razvija tudi močan tranzitni promet, ki samo gradnjo ceste ovira ter povzroča tudi prometne nesreče. Zato je ministrstvo za gradnje odredilo, da sme na cesti obratovati samo lokalni promet in promet potreben za samo gradnjo ceste. Vse drugi promet pa mora biti kot dosedaj usmerjen po paralelnih cestah, kjer se že vrši ves čas gradnje ceste.

Zaradi tega se bo cesta Ljubljana-Jezica v celem odseku gradnje vsak večer popolnoma zaprla z zapornicami, kot je to predpisano po cestnih predpisih za v delu se nahajajoše komunikacije.

Gradbeno vodstvo za modernizacijo ceste Ljubljana-Jezica

SOLSTVO

Rektorat Akademije za glasbo v Ljubljani obvešča svoja slušatelje in učence, da se je redni pouk začel in se vrši razpored ur po razglasu objavljenem na šolski razglasni deski.

Na I. drž. moški gimnaziji v Ljubljani bodo posebni izpiti, nostrifikacijski izpiti in popravni izpiti teh v ponedeljek 21. oktobra ob 8. uri zjutraj.

RAZPIS

cestne krožne motorne dirke na cesti Maribor-Kamnica v nedeljo, dne 20. oktobra t. l. ob 14. uri popoldne, ki se priredi v okvirju prireditve dneva avtomobilistov in motoristov v Mariboru.

Proga je cestna ter znaša ca 7 km. Cesta je obnovljena ter je v zelo dobrem stanju. Start: Start je stojišč s prižganimi motorji po posameznih kategorijah.

Pravico starta: Pravico starta imajo vsi člani fizkulturnih društev v Jugoslaviji, motorna vozila morajo ustrezati pravilniku FICM. Opremljena morajo biti z dvema medsebojno nezavisnima, sigurno in hitro delujočima zavorama. Vozalči morajo biti opremljeni z zaščitnimi čeladami.

Prijave: Prijave sprejema Motosekela FD Poleta, Maribor-Grajski trg št. 2.

Razpored tekem: I. kategorija, novinec: a) motorji do 250 cem, b) motorji nad 250 cem, II. kategorija turnih motorjev: a) motorji do 200 cem, b) motorji do 350 cem, c) motorji nad 350 cem, III. kategorija športnih motorjev: a) motorji do 250 cem, b) motorji do 350 cem, c) motorji nad 350 cem, IV. kategorija motorjev s priklopcami: brez ozira na jakost.

G. O. FZS javlja vsem fizkulturnim organizacijam, da v urah predvoljnih sestankov in na dan vseh odložitvenih sestankov prireditve, ki so že predvideni za čas trajanja predvoljnih sestankov in 27. oktobra, naj fizkulturne organizacije prestavijo na drugo uro ozioroma drug dan. — G. O. FZS.

ŠAH

18., 19. in 20. oktobra bo v Sarajevu šahovski turnir za prvenstvo LR Bosne in Hercegovine. Na turnirju bodo sodelovali šahisti dobojskega, mostarskega in banjalskega okrožja ter fizkulturna društva »Udarnik« šahovskega prvaka Sarajeva. Med ljubitelji šaha v Sarajevu vlada veliko zanimanje za ta turnir.

Na Cetinju so te dni odigrali finale šahovskega turnirja za prvenstvo LR Crne gore. Cetinjski šahisti so osvojili z zmago nad titovgradskimi šahisti šahovsko prvenstvo Crne gore.

OBJAVA

G. O. FZS javlja vsem fizkulturnim društvom in samostojnim aktivom, da se vrše občni zbori od 15. do 23. novembra in ne od 1. do 15. novembra, kakor je bilo to prej pomotoma javljeno v okrožnicah in oglasih. Za uspešno izvedbo občnih zborov bodo osnovne organizacije dobile še podrobna navodila.

Društveni odbori naj javijo na Zvezo

Poljska smatra nove meje na Niši, Odri in Baltiku za dokončne in nedotakljive

Varšava, 18. okt. Kakor poroča PAP je v Wrocławu (Breslau) govoril podpredsednik vlade in minister za novo pridobljene oblasti V. Gomulka.

Ko se je minister Gomulka dotaknil kampanje, ki se vodi v inozemstvu proti zapadnim poljskim mejam, je izjavil, da je dala Poljska glede tega vprašanja svojo zadnjo besedo in da smatra sedanje meje na Niši, Odri in Baltiku za dokončne in nedotakljive. Ko je ugotovil, da je Nemčija odzvela pred nekaj stoletij te oblasti Poljski je minister Gomulka izjavil, da tukaj ne more biti govora o kakšni krivici, napravljeni Nemčiji, kakor to trdijo nekateri njeni zaščitniki.

Pri izdelavi mirovne pogodbe z Nemčijo bo treba imeti posebno pred oči, da je nacistična Nemčija pripravljala v poljskih zapadnih oblasteh načrt popolnega iztrebljenja Poljakov. Gospoda Byrnes in Churchill, ki

se zavzemata za stvar Nemčije, pozabljata to dejstvo. Minister Gomulka je poudaril, da je njima lahko govoriti o odpravi mržnje do Nemčije, ker v svojih državah nista občutila grozote taborišč smrti, v katerih je izgubilo svoja življenja na stotine Poljakov. V resnici se postavljajo zaščitniki Nemčije na stran reakcionarnih sil v borbi, ki jo proti njim vodijo demokratične sile v svetu in v Poljski.

Govorec o stališčih, ki ga naj zavzamejo napram Nemčiji demokratični narodi, je minister Gomulka izjavil svoje mišljenje, da bo nemški narod postal polnopraven suveren narod šele takrat, kadar bo v njem uničen popolnoma osvobodni in zasluževalni duh.

V nasprotju s tem pa želijo današnji zaščitniki Nemčije, ki popolnoma zavračajo akcijo prevzgoje nemškega

naroda, vzpostaviti nemško državo na starih temeljih. Svetovna reakcija skuša napraviti iz Nemčije agenta, ki bo ščitil njene koristi.

Minister Gomulka je nato obrazložil rešilno vlogo Sovjetske zveze pri ustvarjanju miru in poudaril, da določata govora generalisima Stalina in ministra Molotova jasno stališče ZSSR glede vprašanja Nemčije.

Minister Gomulka je v nadaljevanju svojega govora navedel rezultate, ki so bili doseženi v na novo pridobljenih oblastih, ki predstavljajo jasn odgovor na nastop Churchill in Byrnesa. Navedel je, da je 1. oktobra t. l. štelo poljsko prebivalstvo v na novo pridobljenih zapadnih oblasteh več kot štiri milijone oseb, vstevši več kot tri milijone repatriirancev in izseljencev. Do 30. septembra je bilo izseljenih v Nemčijo 1.270.000 Nemcev, ostalo pa jih je še okoli 800.000. Pred enim letom je bila država in samoupravna administracija šele v pričetku, medtem ko je danes že popolnoma urejena. Organizirani so vsi okrajni ljudski odbori ter skoraj vsi okrajni in mestni ljudski odbori.

FIZKULTURA

Jesenski cross — »Zmaga ljudstva«

Na temelju odloka letne skupščine FISAJ-a bo od 1. do 15. novembra širnove države jesenski kros. To mora biti nova zmaga našega naprednega fizkulturnega gibanja.

Z jesenskim krosom »Zmaga ljudstva« končujejo naši fizkulturniki poletno sezono. Če se ozremo na preteklo leto, lahko s ponosom ugotovimo, da je naše mlado fizkulturno gibanje dokazalo veliko življenjsko silo. Tudi naši športni uspehi, doseženi v tem letu, dokazujejo, da je pot, po kateri gremo, pravilna.

Jesenski krosi naj prikazujejo letošnje delo in uspehe naših fizkulturnikov. Jesenski tek čez drn in strn naj bo prehod iz poletne sezone v zimsko, naj bo pobuda za fizkulturnike in vso našo mladino, da se resno pripravi za zimski športni čas, ki naj bo poln novih uspehov.

Poleg tega mora jesenski kros zbrati nove množice mladine in delovnega ljudstva v organizirano fizkulturno gibanje in z njim še bolj razširiti vrste aktivnih fizkulturnikov. Končno mora dati tek čez drn in strn ZREN-u nove tisoče sposobnih tekmovalcev. Kros bo služil usposabljanju telesnih sposobnosti fizkulturnikov in bo na ta način olajšal dosegi norme ZREN-a.

Za razliko od letošnjega »Pomladnega krosa«, na katerem so množice fizkulturnikov sodelovale v tekmovalstvu na enem mestu, se mora »Jesenski kros« izvršiti decentralizirano. To pomeni, da naj vsa, ko društvo, vsak aktiv od 1. do 15. novembra samostojno organizira kros. Šolski aktiv naj organizira tek za učence svoje šole, tovarniški aktiv za delavce svoje tovarne itd. Na ta način bodo imele fizkulturna vodstva možnost, da za kros zainteresirajo najširše množice delovnega ljudstva in mladine in bodo lahko vso pažnjo posvetili telesnovzgojnemu delu krosa. Vodstva bodo lahko prilagodila čas in kraj tekovanja po lokalnih razmerah šole, tovarne, ustanove, podjetja itd. Jasno je, da ta način

organizacije krosa prihaja v poštev v večjih mestih, dočim bodo v manjših mestih tudi tokrat tekmovali skupaj na enem kraju.

Taka organizacija krosa v nobenem primeru ne pomeni, da smemo prepustiti skrb nad izvajanjem tekmovalstva samo društvom in aktivom. Nasprotno, vsi višji odbori morajo v polni meri takoj pričeti s pripravami, izdelavo načrtov, pomagati in kontrolirati delo društev in aktivov.

Kros je odlično sredstvo za krepitev zdravja in fizične sposobnosti. Tako smotno množično tekmovalstvo v krosu mora predstavljati samo končno fazo načrtne akcije za vadbo fizkulturnikov. Zaradi tega mora biti temu tekmovalstvu prehodno posvečen soliden trening. Samo s sistematičnim treningom čez drn in strn človek doseže dragocene lastnosti in navade, kot so brzina, vzdržnost, spretnost.

Rato Dugonjič o balkanskih igrah

Predsednik Ljudske mladine FLRJ Rato Dugonjič je albanskim novinarjem o vlogi balkanskih iger izjavil:

»Balkanske igre nam bodo koristile v političnem, športnem in organizacijskem pogledu. Po mojem mišljenju je tukaj pomembno, da smo takoj po vojni pričeli organizirati balkanske igre in to v Tirani, kjer ni nihče pred vojno verjel, da bi se to moglo zgoditi. Korist, ki so jo imeli naši športniki s tem, da so prišli v stik z drugimi, nam bo pripomogla, da se bo športna raven združila v vseh balkanskih državah. Mislim, da bomo prihodnje leto ne samo dosegli uspehe balkanskih iger, temveč jih bomo tudi prekoračili. To je velik uspeh za države, ki so med vojno pretrpele veliko škodo, kot je to v primeru Jugoslavije in Albanije. Moji tovariši, kakor tudi jaz, smo bili iznenadeni, kakšno smelost so prikazali albanski igralci pri teh srečanjih. Želim jim, da bi dosegli še druge uspehe. Želim, da bi zavzela Albanija častno mesto v balkanskih igrah, kakor ga je zavzela med vojno.«

VREMENSKA NAPOVED

za soboto, 19. oktobra: Zjutraj megla in zelo hladno. Nato jasno in toplo.

Za klobase

specialni, mlet, umeten hrd poper italijanskega tipa (Extra pepe nero artificiale) s konzervirajočim sredstvom, specialiteta za klobase, meso in čevapčiče v originalnih zavojih po 1 kg dobavlja, dokler traja zaloga, v prosti prodaji

„Merkur“, Zagreb, Vlaška 12, tel. 77-20

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE

V LJUBLJANI

DRAMA

19. oktobra, sobota ob 20: Proslava osvoboditve Beograda v Operi
20. oktobra, nedelja ob 20: Mollère-Vidmar: Učene ženske. Premiera. Izven.

P. n. občinstvo opozarjamo, da bo odsljed začetek predstav »Gospoda Glembojevi« in »Velike puntarije« ob pol 20. uri in ne ob 20. uri, kakor doslej.

OPERA

19. oktobra, sobota ob 21. uri: Proslava osvoboditve Beograda.
20. oktobra, nedelja ob 20: Smetana: »Prodana nevesta«. Izven.

KINEMATOGRAFI

LJUBLJANA, UNION: Sovjetski film »Poslednji tabore«, filmski »Obzorniki« »Triglav« - filmski. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. MATICA: Sovjetski film »Brezdotes«, tednik. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. SLOGA: Ameriški film »Otroci matere Carey«, tednik. Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15. KODELJEVO: Finski film »Na pragu slave«, tednik. Predstave ob 20.

MARIBOR, ESPLANADE: Francoski film »Werther«, tednik. GRAJSKI: Sovjetski film »Kameniti cvet«, tednik.

CELJE, METROPOL: Sovjetski film »Vrnitev«, tednik. DOM: Sovjetski film »Arinka«, tednik.

KRANJ: Češki film »Mlada srea«, tednik.

PTUJ: Ameriški film »Trije bratje«, tednik.

KONCERTI

KONCERTI PEVSKEGA ZBORA
MORAVSKIH UCITELJEV:

17. oktobra v Mariboru, 18. oktobra v Ptuj, 19. oktobra v Celju, 20. oktobra ob 15. uri na Jesenicah, 20. oktobra ob 20. uri v Kranju, 21. oktobra ob 20. uri v Ljubljani.

Pevski zbor moravskih učiteljev se pripele v Ljubljano jutri v nedeljo ob pol 19. uri. Pripravila se velik sprejem na glavnem kolodvoru. Vse prijatelje zborovca petja opozarjamo na koncert ki bo v ponedeljek ob 20. v Unionu. Predprodaja v Matični knjigarni.

RADIO

559 m/445 m/46 m

DNEVNI SPORED ZA SOBOTO 19. X.
6 Jutranji program - 9 Prenos velikega zborovanja s Kongresnega trga - 12 Lahka opoldanska glasba - 12.30 Napoved časa in poročila - 12.45 Glinka: Ivan Susanin - odlomki iz opere - 13 Lahka glasba, mali oglasi in objave - 13.30 Iz obnove in izgradnje naše domovine - 13.45 Kozina: Lepa Vida. Pojo Komorni zbor RL pod vodstvom Cirila Cvetka - 14-14.30 Popoldanski koncert orkestralne glasbe - 14.45-15 Slovenske narodne igra na harmoniki Avgust Stanko - 17.30 Lahko in plesno glasbo igra Plesni orkester RL pod vodstvom Bojana Adamiča - 18 Pionirji - za domovino, s Titom naprej! - 18.30 Po bratski SZ: Kako je sovjetsko ljudstvo volilo poslanca v Vrhovni sovjet ZSSR - 19 Iz sovjetskih zvočnih filmov - 19.15 Pogovor s poslanci - 19.30 Lahka glasba na ploščah - 19.45 Napoved časa in poročila - 20 Jugoslovska narodna glasba - 20.30 Pojo Fantje na vasi - 21 Proslava osvoboditve Beograda. Prenos iz Opere - 22 Napoved časa, vesti, objave in pregled sporada - 22.15 Lahka nočna glasba - 22.45-24 Plesna glasba.

Oglasujte!

Ljudska
PRAVICA

podružnična uprava Maribor
sprejema vsakovrstne:

ogläse
objave
notice
dopise
osmrtnice

Kupimo elektromotor

50 do 60 konjskih sil
Lesno-produktivna zadruga
Begunje pri Cerknici

Livarna zvonov in kovin

KVIRIN LEBIŠ - Zagreb
Goranska ul. 50 - Telefon 64-76
prevzema v ulivanje in izdelavo nove
cerkvene zvonove, kakor tudi stare po-
čene in razbite zvonove ter vse vrste
kovin.

Večja tovarna usnja v Slove-
niji potrebuje

POMOČNIKA

za rezkanje kromovega usnja.

Nastop takoj.

Naslov v Upravi lista št.3736

NA BLEDU

ob sobotah in nedeljah
v toplo zakurjenih prostorih
»TURIST-HOTELO«
ob zvokih Blejskem dobro znanega
trja »Blejskih trojčkov«

PLES

Ob sobotah od 11. ure dalje;
ob nedeljah od 17. do 19. ure
ter od 21. ure dalje.

NAPROZA ZUZEMBERK

potrebuje za takojšnji nastop
samostojnega knjigovodjo-bilan-
cista, centralnega poslovodjo z
znanjem strojepisja in koren-
spondence. Pismene ponudbe
s karakteristikom na naslov za-
druge. Plača po uredbi.

Posmrtno ostanke ljubljene
očka, moža, sina in brata

ing.

Škarabota
Franceta

ki je kot partizan »Gradnikove
brigade« dne 17. novembra 1943
žrtvoval svoje življenje za svo-
bodo, bomo v nedeljo, 20. t. m.
prepeljali iz Raven v Skofjo
Loko in jih na mestnem pokop-
pališču ob 16.30 položili v grob.
Skofja Loka, 18. oktobra 1946.

Zena z otroki, mati in brat.

Vsem sorodnikom in znancem
naznanjamo, da je danes zju-
traj umrl naš dobri mož, oče,
stari oče, brat in tast, tovariš

Ankon Alojz

železniški čuvaj v pokoju

Pogreb rajnega bo v soboto,
19. t. m. ob 8 zjutraj z Laverce
na pokopališče v Rudnik.

Laverca, Škofljica, Sava,
Ljubljana, Kranjska gora,
Slovenjgradec, Brčko,
dne 17. oktobra 1946.

Zalujoči: žena, sinovi, hčerke
in ostalo sorodstvo.

Slovenski knjižni zavod

v Ljubljani in njegove podružnice

preporočajo naslednje knjižne novosti:

Prežihov Voranc: BORBA NA TUJIH TLEH.

Ilustriral E. Justin, cena broš. din 80.—, vez. din 98.—.
V pripovedni obliki spisani potopisi iz velikih tujih mest
(Pariz, Praga itd.), spomini na Romunijo in Norveško, pestra
doživetja in zanimiva srečanja: izredna knjiga v našem slovstvu.

Prežihov Voranc: POZGANICA.

Cena broš. din 105.—, vez. din 130.—.

Eden najboljših slovenskih romanov je izšel v drugi izdaji.
Mogočna podoba slovenske Koroške, njenih socialnih in nacio-
nalnih bojov v času pred plebiscitom, kar daje »Požganici«
trajno vrednost.

Lojz Kraigher: NOVELE.

Cena broš. din 74.—, vez. din 92.—.

Enajst najboljših novel in povesti enega izmed slovstvenih
predstavnikov našega realizma. Povesti se odlikujejo po krep-
kih opisih slovenske malomeščanske družbe v času pred prvo
svetovno vojno.

»PREŠERNOVA KNJIŽNICA«

JE TIK PRED IZIDOM.

Za ceno 69.— dinarjev nudimo knjige:

1. KOLEDAR OSVOBODILNE FRONTE ZA LETO 1947,
odlično opremljen in ilustriran, z bogato pripovedno in poučno
vsebino.
2. Prežihov Voranc: SAMORASTNIKI,
knjiga, ki spada med najboljšo slovensko pripovedno prozo.
3. SPOMINI NA PARTIZANSKA LETA,
prispevki naših junakov, partizanskih borcev, ilustrirani od
vodilnih slikarjev-partizanov.

NAROCILA ZA »PREŠERNOVO KNJIŽNICO« SPREJEMAJO
SLOVENSKI KNJIŽNI ZAVOD V LJUBLJANI IN POVERJENIKI
PO TERENIH.

NABAVNA IN
PRODAJNA ZADRUGA
za Mežiško dolino, Prevalje
sprejme v službo

KORESPONDENTA - TKO

z večletno prakso, z znanjem
strojepisja, ki je po možnosti
dober govornik (-ca).

Teodolit in nivelirni instrument

v dobrem stanju znamke
Wiechmann odnosno Zeiss-
ikon ali katere druge znamke
po možnosti s priborom potre-
buje Steklarna Hraštnik.
Ponudbe dostavi upravi
Steklarne Hraštnik

Oglasni oddelek »Ljudske pravice« ima telef. štev. 36-85!

Spreimemo

strojne inženirje,
strojne tehnike,
samostojne konstruktorje,

več samostojnih administrativnih moči s trgov-
sko izobrazbo ali prakso samostojnega
skladiščnika

Nastop službe takoj.

Ponudbe s kratkim življenjepisom poslati na upravo »Litostroja«
Gufsmanova 30, Ljubljana

Za svobodo je padel 8. oktobra 1944 naš ljubljani sin, brat,
svak in stric

DOLENC RADOVAN-PERUN

pomočnik politkomisarja Vojkove brigade

ki ga prepeljemo iz Otlice v Trnovskem gozdu na domače
pokopališče v Železnikih.

Železniki, dne 19. oktobra 1946.

Zalujoči: starši, brata Drago in Joža, sestra Dragica in Krista
s svojimi družinami.

Vsem, ki ste jo poznali, sporočamo, da smo prepeljali iz
začasnega bivališča v Ljubljano našo ljubljeno hčerko, sestrico

POVH SONJO

partizanko, administratorko oficirske šole Glavnega štaba
NOV in POS

ki je umrla v Črnomlju 17. marca 1944 v starosti 19 let.

Pogreb naše ljubljene bo v nedeljo, 20. oktobra ob štirih
popoldne iz kapelice sv. Nikolaja k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 19. oktobra 1946.

POVHOVI

KMETIJSKA RAZSTAVA V KRIŽEVCIH PRI LJUTOMERU

Kmetijstvo okraja Ljutomer priredi v nedeljo, dne 20. oktobra 1946

PRVO KMETIJSKO RAZSTAVO

v prostorih Nabavne in prodajne zadruge v Križevcih pri Ljutomeru.

Razstavljali bodo: 1. Naproze Križevci, Ljutomer in Ivanjkovci; 2. Živnorojska
zadruga Križevci; 3. Državna posestava Jeruzalem-Svetinje in Podgradje; 4. Vi-
narska zadruga Ljutomer; 5. Vinogradniške zadruge Ljutomer, Presika, Kog in
Svetinje; 6. Kmetijska strojna postaja Križevci; 7. Čebelarke podružnice Ljuto-
mer in Križevci; 8. Sadjarska podružnica Ljutomer.

Otvoritev in ogled razstave bo ob 9 dopoldne.

Popoldne istega dne bo v prostorih NAPROZE v Križevcih pri Ljutomeru

LJUDSKA VESELICA.

Čisti dobiček te prireditve je namenjen za pospeševanje kmetijstva ljutom. okraja.

RAZSTAVNI ODBOR.

ZAHVALA

Toplo zahvalo izrekam za pristrčno in ganljivo slovo na Lokvah.
Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste prišli od blizu in daleč spremit
in se posloviti na poslednji poti od nadvse ljubljene sina

DRAŠČEKA STOJANA

cand. iur. — kulturnika 17. Simon-Gregorčičeve brigade

ga bogato obsuli s cvetjem, mu zapeli krasne žalostinke in mu
spregovorili lepe besede v slovo.

Zahvaljujem se vsem zastopnikom oblasti na Lokvah, v Mostah,
Polju in Zalogu. Pravitako vsem, ki ste v času najhujšega preganjanja
nudili mojemu sinu svojo pomoč, in vam, ki ste stali meni v naj-
bridkejših časih na strani. Vsem in vsakemu: pristrčna hvala!

Ljubljana, 17. oktobra 1946.

DRAŠČEK ELA

Za lepšo bodočnost slovenskega naroda so darovali svoje
življenje borci-partizani:

DOLENC RADOVAN - PERUN,
pom. politkomisarja Vojkove brigade,

FAJGELJ VALENTIN - VIKTOR,
borec Vojkove brigade,

KOBLAR ANTON - FERDO,
borec IX. korpusa,

POTOCNIK JOZEF - ILJA,
komandir čete Prešernove brigade,

ŠMID VALENTIN - TINE,
obveščevalec štaba IX. korpusa,

STALC JANKO - JANKO,
terenski organizator ZSM in SKOJ-a,

ki jih bomo prepeljali iz Primorske na domače pokopališče
in pokopali v nedeljo, 20. oktobra 1946, ob 3 popoldne.

Železniki, 18. oktobra 1946.

ZALUJOCI SVOJCI.